

8.3.2024

A9-0291/ 001-117

TARKISTUKSET 001-117

esittäjä(t): Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta, Oikeudellisten asioiden valiokunta

Mietintö

Pascal Arimont, Vlad-Marius Botoș

A9-0291/2023

Tuotevastuu

Ehdotus direktiiviksi (COM(2022)0495 – C9-0322/2022 – 2022/0302(COD))

Tarkistus 1

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti

(1) Neuvoston direktiivissä 85/374/ETY³⁹ vahvistetaan tuotevastuuta koskevat yhteiset säännöt, joilla pyritään poistamaan jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien välisiä eroavaisuuksia, jotka saattavat vääristää kilpailua ja vaikuttaa tavaroiden liikkuvuuteen sisämarkkinoilla sekä johtaa kuluttajien eriateiseen suojaan tällaisista tuotteista terveydelle tai omaisuudelle aiheutuneiden vahinkojen osalta.

³⁹ Neuvoston direktiivi 85/374/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1985, tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten

Tarkistus

(1) Neuvoston direktiivissä 85/374/ETY³⁹ vahvistetaan tuotevastuuta koskevat yhteiset säännöt, joilla pyritään poistamaan jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien välisiä eroavaisuuksia, jotka saattavat vääristää kilpailua ja vaikuttaa tavaroiden liikkuvuuteen sisämarkkinoilla sekä johtaa kuluttajien eriateiseen suojaan tällaisista tuotteista terveydelle tai omaisuudelle aiheutuneiden vahinkojen osalta, **ja sillä pyritään korvaamaan tällaiset vahingot.**

³⁹ Neuvoston direktiivi 85/374/ETY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1985, tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten

määräysten lähentämisestä (EYVL L 210, 7.8.1985, s. 29).

määräysten lähentämisestä (EYVL L 210, 7.8.1985, s. 29).

Tarkistus 2

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti

(3) **Direktiiviä** 85/374/ETY olisi tarkistettava, koska uusiin teknologioihin, kuten tekoölyyn, uusiin kiertotalouden liiketoimintamalleihin ja uusiin globaaleihin toimitusketjuihin, liittyvä kehitys on johtanut epäjohtonmukaisuuksiin ja oikeudelliseen epävarmuuteen erityisesti käsitteen ”tuote” merkityksen osalta. Lisäksi direktiivin 85/374/ETY soveltamisesta saadut kokemukset ovat osoittaneet, että vahingonkäräjillä on vaikeuksia saada korvausta, koska korvausvaatimusten esittämiseen liittyy rajoituksia ja todisteiden kerääminen vastuun osoittamiseksi on hankalaa tapausten ollessa yhä useammin teknisesti tai tieteellisesti monimutkaisia. Tämä koskee myös uusiin teknologioihin, **kuten tekoölyyn**, liittyviä vahingonkorvausvaatimuksia. Tarkistuksella edistetään näin ollen tällaisten uusien teknologioiden, myös tekoölyn, saataville asettamista ja käyttöönottoa ja varmistetaan samalla, että kantajat voivat nauttia samantasoisesta suojasta käytetystä teknologiasta riippumatta.

Tarkistus

(3) **Direktiivi** 85/374/ETY **on ollut tehokas ja tärkeä väline, mutta on käynyt ilmeiseksi, että sitä** olisi tarkistettava, koska uusiin teknologioihin, kuten tekoölyyn, uusiin kiertotalouden liiketoimintamalleihin ja uusiin globaaleihin toimitusketjuihin, liittyvä kehitys on johtanut epäjohtonmukaisuuksiin ja oikeudelliseen epävarmuuteen erityisesti käsitteen ”tuote” merkityksen osalta. Lisäksi direktiivin 85/374/ETY soveltamisesta saadut kokemukset ovat osoittaneet, että vahingonkäräjillä on vaikeuksia saada korvausta, koska korvausvaatimusten esittämiseen liittyy rajoituksia ja todisteiden kerääminen vastuun osoittamiseksi on hankalaa tapausten ollessa yhä useammin teknisesti tai tieteellisesti monimutkaisia. Tämä koskee myös uusiin teknologioihin liittyviä vahingonkorvausvaatimuksia. Tarkistuksella edistetään näin ollen tällaisten uusien teknologioiden, myös tekoölyn, saataville asettamista ja käyttöönottoa ja varmistetaan samalla, että kantajat voivat nauttia samantasoisesta suojasta käytetystä teknologiasta riippumatta **ja että kaikki yritykset hyötyvät tasapuolisista toimintaedellytyksistä ja oikeusvarmuudesta ilman, että aiheutetaan suhteettomia kustannuksia ja riskejä mikroyrityksille, pienille yrityksille ja startup-yrityksille.**

Tarkistus 3

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti

(4) Direktiiviä 85/374/ETY olisi tarkistettava myös sen vuoksi, että voidaan varmistaa yhtenäisyys ja johdonmukaisuus tuoteturvallisuutta ja markkinoiden valvontaa koskevan lainsäädännön kanssa unionin ja kansallisella tasolla. Lisäksi on tarpeen selventää peruslähtökohtia ja -käsitteitä, jotta voidaan taata yhtenäisyys ja oikeusvarmuus ja ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikainen oikeuskäytäntö.

Tarkistus

(4) Direktiiviä 85/374/ETY olisi tarkistettava myös sen vuoksi, että voidaan varmistaa yhtenäisyys ja johdonmukaisuus tuoteturvallisuutta ja markkinoiden valvontaa koskevan lainsäädännön kanssa unionin ja kansallisella tasolla. Lisäksi **tarkistus on tarpeen, jotta täydennetään sopimuksenulkoista vastuuta koskevaa kansallista lainsäädäntöä ja säädetään korvauksista ja viallisista tuotteista aiheutuneista vahingoista kärsineiden henkilöiden korkeatasoisesta suojelusta.** Lisäksi on tarpeen selventää peruslähtökohtia ja -käsitteitä, jotta voidaan taata yhtenäisyys ja oikeusvarmuus **sekä tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla** ja ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikainen oikeuskäytäntö.

Tarkistus 4

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti

(5) Koska tarvittavat muutokset ovat luonteeltaan laaja-alaisia, direktiivi 85/374/ETY olisi selkeyden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi kumottava ja korvattava uudella direktiivillä.

Tarkistus

(5) Koska tarvittavat muutokset ovat luonteeltaan laaja-alaisia, direktiivi 85/374/ETY olisi **helpon ja tehokkaan soveltamisen**, selkeyden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi kumottava ja korvattava uudella direktiivillä.

Tarkistus 5

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti

(6) Jotta voidaan varmistaa, että unionin tuotevastuujärjestelmä on kattava, tuottamuksesta riippumatonta tuotevastuuta olisi sovellettava kaikkiin irtaimiin esineisiin, myös silloin kun ne on integroitu muihin irtaimiin esineisiin tai asennettu kiinteään omaisuuteen.

Tarkistus

(6) Jotta voidaan varmistaa, että unionin tuotevastuujärjestelmä on kattava **ja helppo ja tehokas soveltaa**, tuottamuksesta riippumatonta tuotevastuuta olisi sovellettava kaikkiin irtaimiin esineisiin, **mukaan lukien ohjelmistot, toimitustavasta riippumatta ja** myös silloin kun ne on integroitu muihin irtaimiin esineisiin tai asennettu kiinteään omaisuuteen.

Tarkistus 6

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 8 kappale

Komission teksti

(8) Jotta voidaan luoda todelliset sisämarkkinat, joilla kuluttajansuojan taso on korkea ja yhdenmukainen, ja ottaa huomioon unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jäsenvaltiot eivät saisi tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa kysymyksissä pitää voimassa tai ottaa käyttöön säännöksiä, jotka ovat tässä direktiivissä säädettyjä säännöksiä tiukempia tai sallivampia.

Tarkistus

(8) Jotta voidaan luoda todelliset sisämarkkinat, joilla kuluttajansuojan taso on korkea ja yhdenmukainen, ja ottaa huomioon unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jäsenvaltiot eivät saisi tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa kysymyksissä pitää voimassa tai ottaa käyttöön säännöksiä, jotka ovat tässä direktiivissä säädettyjä säännöksiä tiukempia tai sallivampia. **Muihin asioihin kuin niihin, joista säädetään tässä direktiivissä, olisi sovellettava kansallisia menettelysääntöjä siltä osin kuin ne eivät heikennä tässä direktiivissä säädetyn tuotevastuujärjestelmän tehokkuutta ja tavoitteita.**

Tarkistus 7

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 9 kappale

Komission teksti

(9) Jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä vahingonkärsijällä voi olla mahdollisuus hakea vahingonkorvausta sellaisen sopimussuhteeseen perustuvan vastuun tai sopimuksenulkoisen vastuun perusteella, joka ei liity tuotteen viallisuuteen, kuten takuun tai tuottamuksen perusteella.

Tällaisia ovat myös [Euroopan parlamentin ja neuvoston tekoälyvastuudirektiivin .../...] säännökset, joissa vahvistetaan tietojen esittämistä ja todistustaakkaa koskevat yhteiset säännöt, joita sovelletaan tekoälyjärjestelmästä aiheutuvien tuottamukseen perustuvien vahingonkorvausvaatimusten yhteydessä. Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa tällaisiin säännöksiin, joilla myös pyritään edistämään tehokasta kuluttajansuojaa.

Tarkistus 8

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 10 kappale

Komission teksti

(10) Joissakin jäsenvaltioissa vahingonkärsijöillä voi olla oikeus hakea korvausta lääkevalmisteista aiheutuneista vahingoista tietyn kansallisen vastuujärjestelmän mukaisesti, jolloin kuluttajien tehokas suoja lääkealalla on jo saavutettu. Direktiivi ei saisi vaikuttaa oikeuteen esittää tällaisia korvausvaatimuksia.

Tarkistus

(9) Jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä vahingonkärsijällä voi olla mahdollisuus hakea vahingonkorvausta sellaisen sopimussuhteeseen perustuvan vastuun tai sopimuksenulkoisen vastuun perusteella, joka ei liity tuotteen viallisuuteen, kuten takuun tai tuottamuksen perusteella. Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa tällaisiin säännöksiin, joilla myös pyritään edistämään tehokasta kuluttajansuojaa.

Tarkistus

(10) Joissakin jäsenvaltioissa vahingonkärsijöillä voi olla oikeus hakea korvausta lääkevalmisteista aiheutuneista vahingoista tietyn kansallisen vastuujärjestelmän mukaisesti, jolloin kuluttajien tehokas suoja lääkealalla on jo saavutettu ***näissä jäsenvaltioissa. Kun on kyse sellaisista lääkkeistä aiheutuneista vahingoista, jotka eivät ole viallisia, kaikki jäsenvaltiot kattavat perustappiot kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien tai sosiaaliturvajärjestelmien kautta. Joissakin jäsenvaltioissa on lisätappioiden kattamiseksi perustettu lääkkeitä varten***

erityisiä vakuutusjärjestelmiä, joiden nojalla vahingonkärsijät voivat saada korvauksia, jos lääke on aiheuttanut vahinkoa, vaikkei se ole viallinen, ilman, että virhettä tai vikaa tarvitsee näyttää toteen. Direktiivi ei saisi vaikuttaa oikeuteen esittää tällaisia korvausvaatimuksia. Näihin erityisiin kansallisiin vastuujärjestelmiin, terveydenhuoltojärjestelmiin ja sosiaaliturvajärjestelmiin tehtäviä muutoksia sekä vakuutusjärjestelmien mahdollista käyttöönottoa ei saisi estää. Tällaiset muutokset eivät kuitenkaan saisi heikentää tässä direktiivissä säädetyn tuotevastuujärjestelmän tehokkuutta ja tavoitteita.

Tarkistus 9

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 12 kappale

Komission teksti

(12) Digitaalisen aikakauden tuotteet voivat olla aineellisia tai aineettomia. Ohjelmistot, kuten käyttöjärjestelmät, laiteohjelmistot, tietokoneohjelmat, sovellukset ja tekoälyjärjestelmät, yleistyvät markkinoilla, ja niiden merkitys tuoteturvallisuuden kannalta kasvaa. Ohjelmisto voidaan saattaa markkinoille itsenäisenä tuotteena ja sen jälkeen integroida muihin tuotteisiin komponenttina, jolloin sen käyttämisestä voi aiheutua vahinkoa. Oikeusvarmuuden vuoksi olisi sen vuoksi selvennettävä, että ohjelmisto on tuote, johon sovelletaan tuottamuksesta riippumatonta vastuuta sen toimitus- tai käyttötavasta huolimatta ja näin ollen riippumatta siitä, tallennetaanko ohjelmisto laitteeseen vai käytetäänkö sitä pilviteknologian avulla. Ohjelmiston lähdekoodia ei kuitenkaan pidetä tämän

Tarkistus

(12) Digitaalisen aikakauden tuotteet voivat olla aineellisia tai aineettomia. Ohjelmistot, kuten käyttöjärjestelmät, laiteohjelmistot, tietokoneohjelmat, sovellukset ja tekoälyjärjestelmät, yleistyvät markkinoilla, ja niiden merkitys tuoteturvallisuuden kannalta kasvaa. Ohjelmisto voidaan saattaa markkinoille itsenäisenä tuotteena ja sen jälkeen integroida muihin tuotteisiin komponenttina *tai sitä voidaan tarjota yhtenä tai useampana palveluna*, jolloin sen käyttämisestä voi aiheutua vahinkoa. *Vahingon riski on suhteessa siihen, missä määrin ohjelmisto on olennainen sen tuotteen toiminnan kannalta, johon se on integroitu tai liitetty, missä määrin se edistää yhtä tai useampaa tuotteen toimintoa tai missä määrin sen puuttuminen estäisi tuotetta suorittamasta*

direktiivin soveltamisalaan kuuluvana tuotteena, koska siinä on kyse puhtaasti datasta. Ohjelmistojen kehittäjää tai tuottajaa sekä [asetuksessa (EU) .../... (tekoälysäädös)] tarkoitettua tekoälyjärjestelmien tarjoajaa olisi kohdeltava valmistajana.

yhtä tai useampaa sen toiminnoista. Eriyisesti silloin, kun tuotteeseen, jonka kohdalla turvallisuusodotukset ovat korkeammat, on sisällytetty ohjelmistoja, jotka eivät tavallisesti ja itsessään aiheuta merkittävää vahingon riskiä, vahinkoon johtavan viallisuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon ohjelmiston tuottajan alkuperäinen tarkoitus. Oikeusvarmuuden vuoksi olisi sen vuoksi selvennettävä, että ohjelmisto on tuote, johon sovelletaan tuottamuksesta riippumatonta vastuuta sen toimitus- tai käyttötavasta huolimatta ja näin ollen riippumatta siitä, tallennetaanko ohjelmisto laitteeseen vai käytetäänkö sitä *viestintäverkon tai pilviteknologian avulla vai toimitetaan se verkkosovellusmallin välityksellä.* Ohjelmiston lähdekoodia ei kuitenkaan pidetä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvana tuotteena, koska siinä on kyse puhtaasti datasta. Ohjelmistojen kehittäjää tai tuottajaa sekä [asetuksessa (EU) .../... (tekoälysäädös)] tarkoitettua tekoälyjärjestelmien tarjoajaa *ja käyttöönottaja, jotka tekevät olennaisia muutoksia johonkin ohjelmistoon,* olisi kohdeltava valmistajana.

Tarkistus 10

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 12 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(12 a) Ohjelmistoja sellaisinaan, kun valmistaja on nimenomaisesti tarkoittanut ne käytettäväksi yhteen tai useampaan niistä lääketieteellisistä tarkoituksista, jotka on esitetty lääkinnällisen laitteen määritelmässä, olisi pidettävä lääkinnällisenä laitteena, mutta lääkinnällisenä laitteena ei saisi pitää yleisiin tarkoituksiin tarkoitettuja ohjelmistoja, vaikka niitä käytettäisiinkin

terveydenhuollossa, eikä ohjelmistoja, jotka on tarkoitettu elämäntapa- ja hyvinvointialan tarkoituksiin. Ohjelmiston pitäminen joko laitteena tai lisälaitteena ei saisi riippua ohjelmiston sijainnista eikä ohjelmiston ja laitteen välisen liitännän tyypistä.

Tarkistus 11

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 12 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(12 b) Yksittäisiä luonnollisia henkilöitä, jotka työskentelevät tyypillisesti muun kuin henkilökohtaisen ammatillisen toiminnan puitteissa tuotteen kehittämisen, valmistuksen, tuotannon tai suunnittelun parissa ja jotka eivät valvo tuotteen valmistusta, integrointia, markkinoille saattamista tai käyttöönottoa, ei pitäisi pitää tässä direktiivissä tarkoitettuina valmistajina.

Tarkistus 12

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(13) Jotta ei haitattaisi innovointia tai tutkimusta, tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin, **joita on kehitetty tai toimitettu liiketoiminnan ulkopuolella.** Tämä koskee erityisesti ohjelmistoja, mukaan lukien niiden lähdekoodi ja muutetut versiot, jotka jaetaan avoimesti ja jotka ovat vapaasti saatavilla, käytettävissä, muutettavissa ja uudelleen jaettavissa. Direktiiviä olisi kuitenkin sovellettava, jos

(13) Jotta ei haitattaisi innovointia tai tutkimusta, tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin **tässä direktiivissä säädettyjen edellytysten mukaisesti.** Tämä koskee erityisesti ohjelmistoja, mukaan lukien niiden lähdekoodi ja muutetut versiot, jotka jaetaan avoimesti ja jotka ovat vapaasti saatavilla, käytettävissä, muutettavissa ja uudelleen jaettavissa. **Vapaan ja avoimen lähdekoodin**

ohjelmistoa toimitetaan maksua vastaan tai henkilötietoja käytetään muutoin kuin yksinomaan ohjelmiston turvallisuuden, yhteensopivuuden tai yhteentoimivuuden parantamiseen ***eli se toimitetaan liiketoiminnan yhteydessä.***

ohjelmistot, joissa lähdekoodia jaetaan avoimesti ja käyttäjät voivat saada ohjelmiston tai sen muokatut versiot käyttöönsä, käyttää, muuttaa ja jakaa niitä uudelleen vapaasti, voivat edistää tutkimusta ja innovointia markkinoilla. Tällaisessa ohjelmistossa käytetään yleisiä lisenssejä, joilla taataan vapaus käyttää, jäljentää, jakaa, tutkia, muuttaa ja parantaa ohjelmistoa. Jotta voidaan varmistaa, ettei innovointia ja tutkimusta estetä, tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa tällaisten yleisten lisenssien käyttöön. Direktiiviä olisi kuitenkin sovellettava, jos ohjelmistoa toimitetaan maksua vastaan tai henkilötietoja käytetään muutoin kuin yksinomaan ohjelmiston turvallisuuden, yhteensopivuuden tai yhteentoimivuuden parantamiseen.

Tarkistus 13

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 13 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(13 a) Valmistajan olisi saatava päättää integroida vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmisto jonkin tuotteen komponentiksi tai sallia kolmannen osapuolen integroida, yhteenliittää tai toimittaa se. Näitä muutoksia olisi oikeusvarmuuden vuoksi sen jälkeen pidettävä valmistajan valvonnassa olevina muutoksina. Tällaisissa tapauksissa, jos tuote saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön liiketoiminnan yhteydessä, tätä direktiiviä olisi sovellettava, mikä merkitsee sitä, että tällöin tuotteen valmistaja voitaisiin pitää vastuullisena vahingoista, jotka aiheutuvat vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmiston viasta. Vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmiston kehittäjä tai tuottaja ei

kuitenkaan saisi voida pitää vastuullisena tällaisista vahingoista, ellei ohjelmistoa toimiteta tuotteen valmistajalle maksua tai henkilötietoja vastaan, kun kyseessä ovat muut tiedot kuin yksinomaan ohjelmiston turvallisuuden, yhteensopivuuden tai yhteentoimivuuden parantamiseen käytettävät tiedot.

Tarkistus 14

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti

(14) Digitaalisia valmistustiedostoja, jotka sisältävät tarvittavat ohjeet aineellisen esineen tuottamiseksi mahdollistamalla koneiden tai työkalujen, kuten porien, sorvien, työstökoneiden ja 3D-tulostimien, automaattisen ohjauksen, olisi pidettävä tuotteina, jotta voidaan varmistaa kuluttajansuoja tapauksissa, joissa tiedostot ovat viallisia. Epäselvyyksien välttämiseksi olisi selvennettävä, että sähkö on **tuote**.

Tarkistus

(14) Digitaalisia valmistustiedostoja, jotka sisältävät tarvittavat ohjeet aineellisen esineen tuottamiseksi mahdollistamalla koneiden tai työkalujen, kuten porien, sorvien, työstökoneiden ja 3D-tulostimien, automaattisen ohjauksen, olisi pidettävä tuotteina, jotta voidaan varmistaa kuluttajansuoja tapauksissa, joissa tiedostot ovat viallisia. Epäselvyyksien välttämiseksi olisi selvennettävä, että **raaka-aineet ja sähkö ovat tuotteita. Tuotteita, jotka ovat digitaalisia valmistustiedostoja, jotka on lisensoitu vapaan ja avoimen lähdekoodin lisensseillä, olisi kohdeltava samalla tavalla kuin vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmistotuotteita.**

Tarkistus 15

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

(15) Digitaaliset palvelut on yhä useammin integroitu tai liitetty tuotteeseen siten, että tuote ei pystyisi ilman niitä suorittamaan jotain sen toiminnoista,

Tarkistus

(15) Digitaaliset palvelut on yhä useammin integroitu tai liitetty tuotteeseen siten, että tuote ei pystyisi ilman niitä suorittamaan jotain sen toiminnoista,

esimerkiksi syöttämään keskeytyksettä liikennetietoja navigointijärjestelmään. On tarpeen laajentaa tuottamuksesta riippumaton vastuu koskemaan tällaisia digitaalisia palveluja, koska ne määrittävät tuotteen turvallisuutta yhtä paljon kuin fyysiset tai digitaaliset komponentit, vaikka tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa palveluihin sellaisenaan. Tällaisia tuotteeseen liittyviä palveluja olisi pidettävä sen tuotteen komponentteina, johon ne on liitetty, jos ne ovat kyseisen tuotteen valmistajan valvonnassa siinä mielessä, että valmistaja toimittaa ne itse tai **suosittelee niitä** tai vaikuttaa muulla tavoin kolmannen osapuolen toimituksiin.

esimerkiksi syöttämään keskeytyksettä liikennetietoja navigointijärjestelmään. **Asiaankuuluvia toimintoja, jotka olisi otettava huomioon tätä direktiiviä sovellettaessa, ovat toiminnot, jotka tuotteen valmistaja on sille määrittänyt, tai toiminnot, joita keskivertohenkilö voisi kohtuudella edellyttää tuotteelta valmistajan toimittaman tuotteen kuvauksen perusteella.** On tarpeen laajentaa tuottamuksesta riippumaton vastuu koskemaan tällaisia digitaalisia palveluja, koska ne määrittävät tuotteen turvallisuutta yhtä paljon kuin fyysiset tai digitaaliset komponentit, vaikka tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa palveluihin sellaisenaan. Tällaisia tuotteeseen liittyviä palveluja olisi pidettävä sen tuotteen komponentteina, johon ne on liitetty, jos ne ovat kyseisen tuotteen valmistajan valvonnassa siinä mielessä, että valmistaja toimittaa ne itse tai **hyväksyy ne** tai vaikuttaa muulla tavoin kolmannen osapuolen toimituksiin.

Tarkistus 16

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 15 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(15 a) Asiaan liittyvien palvelujen ja muiden komponenttien, mukaan lukien ohjelmistopäivitykset ja -parannukset, olisi katsottava olevan valmistajan valvonnassa, jos valmistaja itse integroi ne, liittää ne toisiinsa tai toimittaa ne tai jos valmistaja antaa kolmannelle osapuolelle luvan niiden toimittamiseen tai hyväksyy sen. Kun tuote on saatettu markkinoille, sen olisi lisäksi katsottava olevan valmistajan valvonnassa siltä osin kuin valmistaja päättää toimittaa ohjelmistopäivityksiä tai -parannuksia tai

antaa kolmannelle osapuolelle luvan niiden toimittamiseen tai hyväksyy sen.

Tarkistus 17

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 16 kappale

Komission teksti

(16) Kun otetaan huomioon aineettomien hyödykkeiden kasvava merkitys ja arvo, olisi korvattava myös tietojen ***häviäminen*** tai ***korruptoituminen***, kuten kiintolevyltä ***hävinnyt sisältö***, ja maksettava ***kustannukset, jotka aiheutuvat niiden palauttamisesta tai uudelleentallentamista***. Tämän vuoksi kuluttajansuoja edellyttää korvausta paitsi sellaisista aineellisista tappioista, jotka johtuvat kuolemasta tai henkilövahingosta, kuten hautajais- tai sairauskuluista, tulonmenetyksistä ja omaisuusvahingoista, myös tietojen ***häviämisestä*** tai korruptoitumisesta. Tämä direktiivi ei ***kuitenkaan*** vaikuta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁴¹, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY⁴², Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680⁴³ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁴⁴ rikkomisesta aiheutuneita vahinkoja koskeviin korvausvaatimuksiin.

Tarkistus

(16) Kun otetaan huomioon aineettomien hyödykkeiden kasvava merkitys ja arvo, olisi korvattava myös ***taloudelliset menetykset, jotka johtuvat tietojen tuhoutumisesta tai peruuttamattomasta korruptoitumisesta***, kuten kiintolevyltä ***hävinneet digitaaliset tiedostot, tilanteissa, joissa kuluttajat eivät pääse tietoihin samalla tavalla kuin ennen vahinkoa ja heidän on maksettava tietojen palauttamisesta tai uudelleentallentamisesta. Tähän olisi tarvittaessa sisällyttävä tietojen palauttamisesta tai uudelleentallentamista aiheutuvat kustannukset***. Tämän vuoksi kuluttajansuoja edellyttää korvausta paitsi sellaisista aineellisista tappioista, jotka johtuvat kuolemasta tai henkilövahingosta, kuten hautajais- tai sairauskuluista, tulonmenetyksistä ja omaisuusvahingoista, myös tietojen ***tuhoutumisesta tai peruuttamattomasta korruptoitumisesta***. ***Jotta vältetään mahdollinen riski oikeudenkäynnistäkohtuuttoman suuressa määrässä tapauksia, tietojen tuhoutumisesta tai peruuttamattomasta korruptoitumisesta ei kuitenkaan pitäisi maksaa korvauksia, jos vahingon taloudellinen arvo on alle 1 000 euroa. Tietojen tuhoutuminen tai peruuttamaton korruptoituminen ei kuitenkaan ole sama asia kuin tietovuoto tai tietosuojasääntöjen rikkominen, ja*** tämä direktiivi ei vaikuta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁴¹,

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY⁴², Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680⁴³ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725⁴⁴ rikkomisesta aiheutuneita vahinkoja koskeviin korvausvaatimuksiin. ***Tietojen tuhoutuminen tai korruptoituminen ei automaattisesti aiheuta uhrille aineellista menetystä, jos esimerkiksi tiedoista on olemassa varmuuskopio tai tiedot voidaan ladata uudelleen tai talouden toimija palauttaa tai luo uudelleen tietoja, jotka eivät ole tilapäisesti saatavilla, esimerkiksi virtuaaliympäristössä. Myötävaikutuksen periaatteen mukaisesti olisi oltava mahdollista vähentää talouden toimijan vastuuta tai evätä se, jos itse menetyksen tai vahingon kärsineet henkilöt ovat myötävaikuttaneet vahingon aiheutumiseen, esimerkiksi jos voidaan kohtuudella olettaa, että tietyistä digitaalisista tiedostoista otetaan säännöllisesti varmuuskopiot toiseen paikkaan.***

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta

estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁴⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁴⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

Tarkistus 18

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 17 kappale

Komission teksti

(17) Oikeusvarmuuden vuoksi olisi selvennettävä, että henkilövahinko kattaa lääketieteellisesti todetun psyykkisen terveyden vahingoittumisen.

Tarkistus

(17) Oikeusvarmuuden vuoksi olisi selvennettävä, että ***jäsenvaltioiden olisi säädettävä, että*** henkilövahinko kattaa lääketieteellisesti todetun psyykkisen terveyden vahingoittumisen, ***josta tuomioistuimen määräämä lääketieteellinen asiantuntija, esimerkiksi psykologi, on antanut todistuksen ja joka rajoittuu vakaviin haittavaikutuksiin, jotka kohdistuvat uhrin psyykkiseen koskemattomuuteen siinä määrin vakavuudeltaan tai voimakkuudeltaan, että se vaikuttaa uhrin yleiseen terveydentilaan eikä sitä voida ratkaista ilman terapiaa tai lääketieteellistä hoitoa, ottaen erityisesti huomioon Maailman terveysjärjestön kansainvälisen tautiluokituksen.***

Tarkistus 19

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 18 kappale

Komission teksti

(18) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä täysimääräisestä ja asianmukaisesta korvauksesta kaikista aineellisista tappioista, jotka johtuvat kuolemasta, henkilövahingosta, omaisuuden vahingoittumisesta tai tuhoutumisesta ***taikka tietojen häviämisestä tai korruptoitumisesta***, mutta ***ne voivat kuitenkin itse vahvistaa*** korvauksen laskemista ***koskevat säännöt. Tämä direktiivi ei saisi myöskään vaikuttaa aineettomia vahinkoja koskeviin kansallisiin sääntöihin.***

Tarkistus

(18) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä täysimääräisestä, ***oikeasuhteisesta*** ja asianmukaisesta korvauksesta kaikista aineellisista tappioista, jotka johtuvat kuolemasta, henkilövahingosta, omaisuuden vahingoittumisesta tai tuhoutumisesta, mutta ***niiden olisi kuitenkin varmistettava, että niiden korvauksen laskemista koskevissa kansallisissa säännöissä annetaan vahingonkärsijöille mahdollisuus saada täysi ja asianmukainen korvaus viime kädessä vastuussa olevalta talouden toimijalta tai miltä tahansa muulta asiaankuuluvalla osapuolella.***

Tarkistus 20

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 19 kappale

Komission teksti

(19) Kuluttajien suojelemiseksi mille tahansa luonnollisen henkilön omistamalle omaisuudelle aiheutuneet vahingot olisi korvattava. Koska omaisuutta käytetään yhä enemmän sekä yksityisiin että ammatillisiin tarkoituksiin, on aiheellista säätää tällaisille sekakäytössä oleville kiinteistöille aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta. Koska tällä direktiivillä pyritään suojelemaan kuluttajia, pelkästään ammatillisiin tarkoituksiin käytettävä omaisuus olisi jätettävä sen soveltamisalan ulkopuolelle.

Tarkistus

(19) Kuluttajien suojelemiseksi mille tahansa luonnollisen henkilön omistamalle omaisuudelle aiheutuneet vahingot olisi korvattava. Koska omaisuutta käytetään yhä enemmän sekä yksityisiin että ammatillisiin tarkoituksiin, on aiheellista säätää tällaisille sekakäytössä oleville kiinteistöille aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta. Koska tällä direktiivillä pyritään suojelemaan kuluttajia, pelkästään ammatillisiin tarkoituksiin käytettävä omaisuus olisi jätettävä sen soveltamisalan ulkopuolelle. ***Useat jäsenvaltiot tarjoavat***

kuitenkin mahdollisuuden ulottaa kuluttajansuojasäännöt koskemaan myös muita heikommassa asemassa olevia osapuolia, kuten komission suosituksessa 2003/361/EY^{1 a} määritellyjä mikroyrityksiä. Sen vuoksi jäsenvaltioita olisi kannustettava korvaamaan sellaiselle omaisuudelle koituneet vahingot, jota mikroyritykset käyttävät yksinomaan ammatillisiin tarkoituksiin.

^{1 a} Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

Tarkistus 21

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 20 kappale

Komission teksti

(20) Tätä direktiiviä olisi sovellettava tuotteisiin, jotka on saatettu markkinoille tai tapauksen mukaan otettu käyttöön liiketoiminnan yhteydessä joko maksua vastaan tai maksutta eli esimerkiksi tuotteisiin, jotka on toimitettu markkinointikampanjan yhteydessä tai tuotettu julkisista varoista rahoitetun palvelun tarjoamista varten, koska tällainen toimitustapa on luonteeltaan taloudellista tai liiketoiminnallista.

Tarkistus

(20) Tätä direktiiviä olisi sovellettava tuotteisiin, jotka on saatettu markkinoille tai tapauksen mukaan otettu käyttöön liiketoiminnan yhteydessä joko maksua vastaan tai maksutta eli esimerkiksi tuotteisiin, jotka on toimitettu markkinointikampanjan yhteydessä tai tuotettu julkisista varoista rahoitetun palvelun tarjoamista varten, koska tällainen toimitustapa on luonteeltaan taloudellista tai liiketoiminnallista. ***Myöskään yhteistyöhön perustuvaa vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmiston kehittämistä tai tällaisen ohjelmiston asettamista saataville avoimissa tietokannoissa ei pitäisi katsoa markkinoille saattamiseksi tai käyttöönotoksi. Liiketoiminnalle markkinoilla saataville asettamisen merkityksessä voi kuitenkin olla***

luonteenomaista monetisointi tai maksulliset ohjelmistopäivitykset, paitsi jos sen tarkoituksena on ainoastaan todellisten kustannusten periminen, tai henkilötietojen käyttö muista syistä kuin yksinomaan ohjelmiston turvallisuuden, yhteensopivuuden tai yhteentoimivuuden parantamiseksi. Hyväntekeväisyysjärjestöjen tai harrastajien satunnaisia toimituksia ei saisi pitää liiketoiminnan rajoissa tehtyinä toimituksina.

Tarkistus 22

**Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 20 a kappale (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(20 a) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä tuotteet, joita ei ole tarkoitettu saatettavaksi markkinoille tai otettavaksi käyttöön esimerkiksi siksi, että ne on tarkoitettu ainoastaan henkilökohtaiseen käyttöön tai käytettäväksi ainoastaan valvotuissa ja rajoitetuissa oloissa, mutta jotka tulevat markkinoille tai otetaan käyttöön esimerkiksi sen jälkeen, kun ne on varastettu.

Tarkistus 23

**Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 20 b kappale (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

(20 b) Kun otetaan huomioon tuotteiden, liiketoimintamallien ja toimitusketjujen yhä monimutkaisempi rakenne ja se, että tämän direktiivin tavoitteena on varmistaa, että kuluttajat

voivat helposti käyttää oikeuttaan saada korvausta viallisten tuotteiden aiheuttamista vahingoista, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että toimivaltaiset kansalliset kuluttajansuojaviranomaiset ja -elimet antavat asianomaisille kuluttajille kaikki asiaankuuluvat tiedot ja räätälöidyt ohjeet, jotta he voivat tehokkaasti käyttää oikeuttaan korvauksiin tämän direktiivin mukaisesti. Kansallisten kuluttajansuojaviranomaisten ja -elinten olisi vaihdettava säännöllisesti merkityksellisiä tietoja, jotka ne ovat saaneet tietoonsa, ja tehtävä tiivistä yhteistyötä markkinavalvontaviranomaisten kanssa.

Tarkistus 24

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 22 kappale

Komission teksti

(22) Kuluttajien terveyden ja omaisuuden suojaamiseksi tuotteen viallisuutta ei tulisi arvioida tuotteen käyttökelpoisuuden mukaan vaan sen mukaan, onko tuote niin turvallinen kuin **kuluttajalla** on oikeus odottaa. Viallisuuden arviointiin olisi sisällyttävä objektiivinen analyysi, eikä siinä pitäisi viitata turvallisuuteen, jota yksittäisellä henkilöllä on oikeus odottaa. Turvallisuus, jota **kuluttajalla** on oikeus odottaa, olisi arvioitava ottamalla huomioon muun muassa kyseisen tuotteen **suunniteltu käyttötarkoitus**, objektiiviset erityispiirteet ja ominaisuudet sekä sen käyttäjäryhmän erityisvaatimukset, jolle tuote on tarkoitettu. Joistakin tuotteista, kuten elämää ylläpitävistä lääkinnällisistä laitteista, saattaa aiheutua ihmisille erityisen suurta vahinkoa, ja siksi niihin liittyy erityisen suuria

Tarkistus

(22) Kuluttajien terveyden ja omaisuuden suojaamiseksi tuotteen viallisuutta ei tulisi arvioida tuotteen käyttökelpoisuuden mukaan vaan sen mukaan, onko tuote niin turvallinen kuin **keskivertohenkilöllä** on oikeus odottaa **tai vastaako sen turvallisuus unionin tai kansallisessa lainsäädännössä edellytettyä tasoa**. Viallisuuden arviointiin olisi sisällyttävä objektiivinen analyysi, eikä siinä pitäisi viitata turvallisuuteen, jota yksittäisellä henkilöllä on oikeus odottaa. Turvallisuus, jota **keskivertohenkilöllä** on oikeus odottaa, olisi arvioitava ottamalla huomioon muun muassa kyseisen tuotteen **kohtuudella ennakoitavissa oleva käyttö, esittely**, objektiiviset erityispiirteet ja ominaisuudet sekä sen käyttäjäryhmän erityisvaatimukset, jolle tuote on tarkoitettu. **Lisäksi olisi otettava huomioon**

turvallisuusodotuksia. Jotta tällaiset odotukset voitaisiin ottaa huomioon, tuomioistuimen olisi voitava todeta tuote vialliseksi määrittämättä sen viallisuutta tarkemmin, jos tuote kuuluu samaan tuotantosarjaan kuin tuote, joka on jo todettu vialliseksi.

unionin ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen, asiaa koskevien tuoteturvallisuusvaatimusten noudattaminen erityisesti, jos vaatimustenvastaisuus on lisännyt riskiä siitä, että tuote aiheuttaa sen tyyppistä vahinkoa, jota vahingonkärsijä on kärsinyt, ja kyseinen riski on toteutunut. Talouden toimijoiden ei kuitenkaan tulisi olla vastuussa, jos ne osoittavat, että vahinkoa kärsineelle henkilölle aiheutunut vahinko olisi tapahtunut myös, jos asiaa koskevia unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisia pakollisia vaatimuksia olisi noudatettu.

Joistakin tuotteista, kuten elämää ylläpitävistä lääkinnällisistä laitteista, saattaa aiheutua ihmisille erityisen suurta vahinkoa, ja siksi niihin liittyy erityisen suuria turvallisuusodotuksia. Jotta tällaiset odotukset voitaisiin ottaa huomioon, tuomioistuimen olisi voitava todeta tuote vialliseksi määrittämättä sen viallisuutta tarkemmin, jos tuote kuuluu samaan tuotantosarjaan kuin tuote, joka on jo todettu vialliseksi.

Tarkistus 25

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 23 kappale

Komission teksti

(23) Koska tuotteet kytkeytyvät toisiinsa yhä useammin, tuotteen turvallisuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon muiden ***kyseisen tuotteen sisältämien*** vaikutukset. Lisäksi olisi otettava huomioon laitteen kyky oppia käyttöönoton jälkeen ja sen vaikutukset tuotteen turvallisuuteen, jotta voidaan vastata perusteltuun luottamukseen siitä, että tuotteen ohjelmisto ja sen taustalla olevat algoritmit on suunniteltu estämään

Tarkistus

(23) Koska tuotteet kytkeytyvät toisiinsa yhä useammin, tuotteen turvallisuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon muiden ***tuotteiden kohtuudella ennakoitavissa olevat*** vaikutukset ***kyseiseen tuotteeseen***. Lisäksi olisi otettava huomioon laitteen kyky oppia ***markkinoille saattamisen tai*** käyttöönoton jälkeen ja sen vaikutukset tuotteen turvallisuuteen, jotta voidaan vastata perusteltuun luottamukseen siitä, että

tuotteen vaarallinen käyttäytyminen. Koska digitaalisella aikakaudella monet tuotteet pysyvät valmistajan valvonnassa niiden markkinoille saattamisen jälkeen, tuotteen turvallisuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon myös ajankohta, jona tuote poistuu valmistajan valvonnasta. Tuotteen voidaan todeta olevan viallinen myös sen kyberturvallisuuden haavoittuvuuden vuoksi.

tuotteen ohjelmisto ja sen taustalla olevat algoritmit on suunniteltu estämään tuotteen vaarallinen käyttäytyminen. ***Erityisesti silloin, kun tuotteeseen, jonka kohdalla turvallisuusodotukset ovat korkeammat, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/745^{1 a} 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjen elämää ylläpitävien lääkinnällisten laitteiden tapauksessa, on sisällytetty ohjelmistoja, jotka eivät tavallisesti ja itsessään aiheuta merkittävää vahingon riskiä, vahinkoon johtavan viallisuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon ohjelmiston kehittäjän tai valmistajan alkuperäinen tarkoitus.*** Koska digitaalisella aikakaudella monet tuotteet pysyvät valmistajan valvonnassa niiden markkinoille saattamisen jälkeen, tuotteen turvallisuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon myös ajankohta, jona tuote poistuu valmistajan valvonnasta. Tuotteen voidaan todeta olevan viallinen myös sen kyberturvallisuuden haavoittuvuuden vuoksi, ***jos tuote ei täytä unionin tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä turvallisuuden kannalta merkityksellisiä kyberturvallisuusvaatimuksia.***

^{1 a} Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/745, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, lääkinnällisistä laitteista, direktiivin 2001/83/EY, asetuksen (EY) N:o 178/2002 ja asetuksen (EY) N:o 1223/2009 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 90/385/ETY ja 93/42/ETY kumoamisesta (EUVL L 117, 5.5.2017, s. 1).

Tarkistus 26

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 24 kappale

Komission teksti

(24) Jotta voidaan ottaa huomioon tuoteturvallisuutta ja markkinavalvontaa koskevan lainsäädännön merkitys sen turvallisuustason määrittämisessä, jota **kuluttajalla** on oikeus odottaa, olisi selvennettävä, että arvioinnissa olisi tarkasteltava myös **turvallisuusvaatimuksia**, mukaan lukien turvallisuuden kannalta merkitykselliset kyberturvallisuusvaatimukset, ja sääntelyviranomaisten toimenpiteitä, kuten tuotteiden palautusmenettelyjä, sekä talouden toimijoiden itsensä toteuttamia toimenpiteitä. **Tällaisten** toimenpiteiden ei kuitenkaan pitäisi sinänsä luoda olettamusta viallisuudesta.

Tarkistus 27

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 25 kappale

Komission teksti

(25) Kuluttajien valinnanvaran turvaamiseksi ja innovoinnin edistämiseksi paremman tuotteen olemassaolon tai markkinoille saattamisen ei pitäisi sinänsä johtaa päätelmään siitä, että jokin tuote on viallinen. Myöskään tuotteen päivitysten tai parannusten ei pitäisi sinänsä johtaa päätelmään siitä, että tuotteen edellinen versio on viallinen.

Tarkistus 28

Tarkistus

(24) Jotta voidaan ottaa huomioon tuoteturvallisuutta ja markkinavalvontaa koskevan lainsäädännön merkitys sen turvallisuustason määrittämisessä, jota **keskivertohenkilöllä** on oikeus odottaa, olisi selvennettävä, että arvioinnissa olisi tarkasteltava myös **asiaa koskevia tuoteturvallisuusvaatimuksia**, mukaan lukien **unionin tai kansallisessa lainsäädännössä säädetyt** turvallisuuden kannalta merkitykselliset kyberturvallisuusvaatimukset, ja sääntelyviranomaisten toimenpiteitä, kuten tuotteiden palautusmenettelyjä, sekä talouden toimijoiden itsensä toteuttamia toimenpiteitä. **Vapaaehtoisten** toimenpiteiden ei kuitenkaan pitäisi sinänsä luoda olettamusta viallisuudesta.

Tarkistus

(25) Kuluttajien valinnanvaran turvaamiseksi ja innovoinnin, **tutkimuksen ja uusien teknologioiden helpon saatavuuden** edistämiseksi paremman tuotteen olemassaolon tai markkinoille saattamisen ei pitäisi sinänsä johtaa päätelmään siitä, että jokin **edellinen** tuote on viallinen. Myöskään tuotteen päivitysten tai parannusten ei pitäisi sinänsä johtaa päätelmään siitä, että tuotteen edellinen versio on viallinen.

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 28 kappale

Komission teksti

(28) Verkkokauppa on kasvanut johdonmukaisesti ja tasaisesti, mikä on luonut uusia liiketoimintamalleja ja tuonut markkinoille uusia toimijoita, kuten verkkoalustoja. *[Asetuksessa [.../.../...] digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös)]* ja *[asetuksessa [.../.../...] yleisestä tuoteturvallisuudesta]* säädetään muun muassa verkkoalustojen vastuusta ja vastuuvollisuudesta laittoman sisällön osalta kattaen myös tuotteet. Jos verkkoalustat toimivat viallisen tuotteen valmistajana, maahantuoja tai jakelijana, niiden olisi oltava vastuussa tuotteesta samoin ehdoin kuin talouden toimijoiden. Jos verkkoalustat toimivat tuotteiden myynnissä pelkästään välittäjänä elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välillä, niihin sovelletaan ehdollista vastuusta vapauttamista digipalvelusäädöksen mukaisesti. Digipalvelusäädöksessä todetaan kuitenkin, että verkkoalustoja, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, ei vapauteta kuluttajansuojalainsäädännön mukaisesta vastuusta, jos ne toimivat tuotteen edustajana tai muutoin mahdollistavat kyseisen liiketoimen tavalla, joka saa keskivertokuluttajan uskomaan, että tuotetta tarjoaa joko verkkoalusta itse tai sen valvonnassa toimiva elinkeinonharjoittaja. Tämän periaatteen mukaisesti siinä tapauksessa, että verkkoalustat edustavat tuotetta tai muutoin mahdollistavat tietyn liiketoimen, ne olisi voitava saattaa vastuuseen tämän direktiivin nojalla samalla tavalla kuin jakelijat. Tämä tarkoittaa sitä, että

Tarkistus

(28) Verkkokauppa on kasvanut johdonmukaisesti ja tasaisesti, mikä on luonut uusia liiketoimintamalleja ja tuonut markkinoille uusia toimijoita, kuten verkkoalustoja. *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa (EU) 2022/2065^{1 a} ja (EU) 2023/988^{1 b}* säädetään muun muassa verkkoalustojen vastuusta ja vastuuvollisuudesta laittoman sisällön osalta kattaen myös tuotteet. Jos verkkoalustat toimivat viallisen tuotteen valmistajana, maahantuoja tai jakelijana, niiden olisi oltava vastuussa tuotteesta samoin ehdoin kuin talouden toimijoiden. Jos verkkoalustat toimivat tuotteiden myynnissä pelkästään välittäjänä elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välillä, niihin sovelletaan ehdollista vastuusta vapauttamista digipalvelusäädöksen mukaisesti. Digipalvelusäädöksessä todetaan kuitenkin, että verkkoalustoja, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa, ei vapauteta kuluttajansuojalainsäädännön mukaisesta vastuusta, jos ne toimivat tuotteen edustajana tai muutoin mahdollistavat kyseisen liiketoimen tavalla, joka saa keskivertokuluttajan uskomaan, että tuotetta tarjoaa joko verkkoalusta itse tai sen valvonnassa toimiva elinkeinonharjoittaja. Tämän periaatteen mukaisesti siinä tapauksessa, että verkkoalustat edustavat tuotetta tai muutoin mahdollistavat tietyn liiketoimen, ne olisi voitava saattaa vastuuseen tämän direktiivin nojalla samalla tavalla kuin jakelijat. Tämä tarkoittaa sitä, että verkkoalustat olisivat vastuussa vain silloin, kun ne edustavat tuotetta tai

verkkoalustat olisivat vastuussa vain silloin, kun ne edustavat tuotetta tai muutoin mahdollistavat tietyn liiketoimen eivätkä pysty asianmukaisesti yksilöimään unioniin sijoittautunutta talouden toimijaa.

muutoin mahdollistavat tietyn liiketoimen eivätkä pysty asianmukaisesti yksilöimään unioniin sijoittautunutta talouden toimijaa.

^{1 a} Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1).

^{1 b} Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/988, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, yleisestä tuoteturvallisuudesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2020/1828 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY ja neuvoston direktiivin 87/357/ETY kumoamisesta (EUVL L 135, 23.5.2023, s. 1).

Tarkistus 29

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 29 kappale

Komission teksti

(29) Siirryttäessä lineaarisesta taloudesta kiertotalouteen tuotteet suunnitellaan kestävämmiksi, uudelleenkäytettäviksi, korjattaviksi ja parannettaviksi. Unioni myös edistää innovatiivisia ja kestäviä tuotanto- ja kulutustapoja, kuten uudelleenvalmistusta, kunnostamista ja korjausta, mikä pidentää tuotteiden ja komponenttien toimintaikää⁴⁷. Tuotteita voidaan muuttaa myös ohjelmistoihin tehtävillä muutoksilla, kuten päivityksillä.

Tarkistus

(29) Siirryttäessä lineaarisesta taloudesta kiertotalouteen tuotteet suunnitellaan kestävämmiksi, uudelleenkäytettäviksi, korjattaviksi ja parannettaviksi. Unioni myös edistää innovatiivisia ja kestäviä tuotanto- ja kulutustapoja, kuten uudelleenvalmistusta, kunnostamista ja korjausta, mikä pidentää tuotteiden ja komponenttien toimintaikää.⁴⁷ ***Tuotteita voidaan muuttaa myös ohjelmistoihin tehtävillä muutoksilla, kuten päivityksillä.***

Jos tuotetta muutetaan olennaisesti alkuperäisen valmistajan voimatta vaikuttaa asiaan, se katsotaan uudeksi tuotteeksi, ja olennaiset muutokset tehnyt henkilö olisi voitava saattaa vastuuseen muutetun tuotteen valmistajana, sillä unionin lainsäädännön mukaan valmistaja on vastuussa siitä, että tuote on turvallisuusvaatimusten mukainen. Se, onko muutos olennainen, määritetään asiaa koskevassa unionin ja kansallisessa tuoteturvallisuuslainsäädännössä vahvistettujen perusteiden mukaisesti. **Näin on** esimerkiksi, **kun** tuotteen **alkuperäinen käyttötarkoitus muuttuu** tai **muutokset** vaikuttavat siihen, onko tuote sovellettavien turvallisuusvaatimusten mukainen. Jotta riskit jakautuisivat kiertotaloudessa oikeudenmukaisesti, olennaisen muutoksen tekevä talouden toimija olisi vapautettava vastuusta, jos se voi osoittaa, että vahinko liittyy sellaiseen tuotteen osaan, johon muutos ei vaikuta. Tätä direktiiviä ei sovelleta talouden toimijoihin, jotka korjaavat tuotetta tai tekevät sille muita toimenpiteitä, joilla tuotetta ei muuteta olennaisesti.

Tuotteita voidaan muuttaa myös ohjelmistoihin tehtävillä muutoksilla, kuten päivityksillä. Jos tuotetta muutetaan olennaisesti alkuperäisen valmistajan voimatta vaikuttaa asiaan, se katsotaan uudeksi tuotteeksi, ja olennaiset muutokset tehnyt henkilö olisi voitava saattaa vastuuseen muutetun tuotteen valmistajana **ja häneen olisi sovellettava samoja velvoitteita kuin valmistajaan**, sillä unionin lainsäädännön mukaan valmistaja on vastuussa siitä, että tuote on turvallisuusvaatimusten mukainen. **Näitä vaatimuksia olisi kuitenkin sovellettava vain tuotteen muutettuun osaan, edellyttäen, ettei muutos vaikuta tuotteeseen kokonaisuutena. Sen vuoksi olennaisen muutoksen tehneen henkilön vastuu olisi rajoitettava tuotteen muutettuun osaan, jos muutoksella ei ole vaikutusta tuotteeseen kokonaisuutena.** Se, onko muutos olennainen, määritetään asiaa koskevassa unionin **lainsäädännössä, mukaan lukien asetus (EU) 2023/988**, ja kansallisessa tuoteturvallisuuslainsäädännössä vahvistettujen perusteiden mukaisesti. **Muutoksia olisi pidettävä olennaisina** esimerkiksi, **jos ne muuttavat tuotteen alkuperäistä käyttötarkoitusta** tai vaikuttavat siihen, onko tuote sovellettavien turvallisuusvaatimusten mukainen. Jotta riskit jakautuisivat kiertotaloudessa oikeudenmukaisesti, olennaisen muutoksen tekevä talouden toimija olisi vapautettava vastuusta, jos se voi osoittaa, että vahinko liittyy sellaiseen tuotteen osaan, johon muutos ei vaikuta. Tätä direktiiviä ei sovelleta talouden toimijoihin, jotka korjaavat tuotetta tai tekevät sille muita toimenpiteitä, joilla tuotetta ei muuteta olennaisesti. **Eriyisesti kolmannen osapuolen ohjelmistopäivitysten toimittaminen sen jälkeen, kun valmistaja on lopettanut tuotteen tuen tarjoamisen, voi vaikuttaa**

ympäristöön erittäin myönteisesti edistämällä tällaisen tuotteen korjattavuutta ja käyttöikää, eikä tämä direktiivi saisi vaikuttaa siihen kohtuuttomasti ja kielteisesti.

⁴⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma: Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta (COM(2020) 98 final).

⁴⁷ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma: Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta (COM(2020) 98 final).

Tarkistus 30

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 29 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(29 a) Jos uhrit eivät saa korvausta, koska mikään talouden toimija ei ole vastuussa tämän direktiivin nojalla tai koska vastuussa olevat talouden toimijat ovat maksukyvyttömiä tai lopettaneet toimintansa, jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää olemassa olevia kansallisia alakohtaisia korvausjärjestelmiä tai perustaa kansallisen lainsäädännön mukaisia uusia alakohtaisia korvausjärjestelmiä, joita ei saisi rahoittaa julkisilla varoilla, maksaakseen asianmukaisesti korvauksia vahingonkäräjille, joille on aiheutunut vahinkoa viallisten tuotteiden vuoksi.

Tarkistus 31

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 30 kappale

(30) Koska talouden toimijoihin sovelletaan tuottamuksesta riippumatonta vastuuta, vahinkoa, viallista tuotetta ja näiden välistä syy-yhteyttä koskevan todistustaakan olisi kuuluttava vahingonkärsijälle, joka hakee korvausta viallisesta tuotteesta aiheutuneesta vahingosta, jotta riski voidaan jakaa oikeudenmukaisesti. Vahingonkärsijät ovat kuitenkin usein huomattavan epäedullisessa asemassa verrattuna valmistajiin siltä osin kuin on kyse tietojen saamisesta siitä, miten tuote on tuotettu ja miten se toimii, sekä tällaisten tietojen ymmärtämisestä. Tämä epäsymmetria voi heikentää riskin asianmukaista jakautumista erityisesti teknisesti tai tieteellisesti monimutkaisia tapauksissa.

(30) Koska talouden toimijoihin sovelletaan tuottamuksesta riippumatonta vastuuta, vahinkoa, viallista tuotetta ja näiden välistä syy-yhteyttä koskevan todistustaakan olisi kuuluttava vahingonkärsijälle, joka hakee korvausta viallisesta tuotteesta aiheutuneesta vahingosta, jotta riski voidaan jakaa oikeudenmukaisesti. ***Jäsenvaltioiden olisi voitava valtuuttaa kansalliset kuluttajansuojaelimet edustamaan kuluttajien etuja kerättyä todisteita, jotka ovat tarpeen tuotteen viallisuuden, viallisen tuotteen aiheuttaman vahingon ja näiden kahden asian välisen syy-yhteyden osoittamiseksi.*** Vahingonkärsijät ovat kuitenkin usein huomattavan epäedullisessa asemassa verrattuna valmistajiin siltä osin kuin on kyse tietojen saamisesta siitä, miten tuote on tuotettu ja miten se toimii, sekä tällaisten tietojen ymmärtämisestä. Tämä epäsymmetria voi heikentää riskin asianmukaista jakautumista erityisesti teknisesti tai tieteellisesti monimutkaisia tapauksissa. ***Tämän direktiiviehdotuksen tueksi tehdyssä komission vaikutustenarviointiraportissa korostetaan, että kanteiden hylkäämisen yleisimmät syyt liittyvät vikaa koskevaan näyttöön sekä vian ja aiheutuneen vahingon väliseen yhteyteen. Tällaisen tapausten osuus on 53 prosenttia kaikista hylkäämistapauksista. Toisaalta vuonna 2018 tehdyssä komission arvioinnissa neuvoston direktiivistä 85/374/ETY arvioitiin, että noin 60 prosenttia tuoteturvallisuudeltaan puutteellisia tuotteita koskevista kanteista oli menestyksekkäitä vuosina 2000–2016.***

Tarkistus 32

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 31 kappale

Komission teksti

(31) Sen vuoksi on **tarpeen helpottaa kantajien mahdollisuutta saada todisteita oikeudenkäyntejä varten varmistaen kuitenkin, että tällainen oikeus rajoittuu** siihen, mikä on tarpeen ja **asianmukaista** ja että **luottamukselliset tiedot ja liikesalaisuudet suojataan**. Tällaisiin todisteisiin olisi kuuluttava myös asiakirjat, jotka vastaajan on laadittava ex novo kokoamalla ja luokittelemalla saatavilla olevat todisteet.

Tarkistus

(31) Sen vuoksi **oikeudenkäynneissä kansallisten tuomioistuinten olisi voitava kansallisen prosessioikeuden mukaisesti määrätä vastaajan esittämään käytettävissään olevat olennaiset todisteet turvallisuudeltaan puutteellisen tuotteen aiheuttaman vahingon korvaamisesta sellaisen kantajan pyynnöstä, joka on esittänyt vahingonkorvausvaatimuksen uskottavuuden tueksi riittävät tosiseikat ja todisteet. Kansallisten tuomioistuinten olisi myös voitava vastaajan pyynnöstä määrätä kantaja esittämään käytettävissään olevat olennaiset todisteet kansallisen prosessioikeuden mukaisesti. Pyydetty todisteiden esittäminen olisi rajoitettava** siihen, mikä on tarpeen ja **oikeasuhteista**, ja **se olisi toteutettava siten, että varmistetaan liikesalaisuuksien suojaaminen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/943^{1 a} mukaisesti**. Tällaisiin todisteisiin olisi kuuluttava myös asiakirjat, jotka vastaajan on laadittava ex novo kokoamalla ja luokittelemalla saatavilla olevat todisteet. **Kun otetaan huomioon tietyn tyyppisten, erityisesti digitaalisista tuotteista peräisin olevien tietojen monimutkaisuus, esitettävät todisteet olisi toimitettava helposti saavutettavalla ja helposti ymmärrettävällä tavalla.**

^{1 a} Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/943, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liikesalaisuuksien) suojaamisesta laittomalta hankinnalta,

Tarkistus 33

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 31 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(31 a) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa kansalliseen lainsäädäntöön, joka koskee todisteiden esittämistä ennen oikeudenkäyntiä.

Tarkistus 34

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 32 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(32) ***Euroopan parlamentin ja neuvoston*** direktiivissä (EU) 2016/943⁴⁸ tarkoitettujen liikesalaisuuksien osalta kansallisille tuomioistuimille olisi annettava valtuudet toteuttaa ***erityisiä toimia liikesalaisuuksien*** luottamuksellisuuden takaamiseksi oikeudenkäynnin aikana ja sen jälkeen mutta samanaikaisesti varmistaa oikeudenmukainen ja oikeasuhteinen tasapaino liikesalaisuuden haltijan ja vahingonkärsijän etujen välillä. Tähän olisi sisällyttävä ainakin toimenpiteitä, joilla rajoitetaan liikesalaisuuksia tai väitettyjä liikesalaisuuksia sisältävien asiakirjojen saantia tai sallitaan asiakirjojen editoitujen toisintojen tai kuulemisten selostusten käyttö sekä rajoitetaan kuulemisiin pääsyä sallimalla se ainoastaan rajalliselle joukolle. Päättyessään tällaisista toimenpiteistä kansallisten tuomioistuinten olisi otettava huomioon i) tarve varmistaa oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin ja

(32) Direktiivissä (EU) 2016/943 tarkoitettujen liikesalaisuuksien osalta kansallisille tuomioistuimille olisi annettava valtuudet toteuttaa ***kaikki tarvittavat toimet niiden*** luottamuksellisuuden takaamiseksi oikeudenkäynnin aikana ja sen jälkeen mutta samanaikaisesti varmistaa oikeudenmukainen ja oikeasuhteinen tasapaino liikesalaisuuden haltijan ja vahingonkärsijän etujen välillä. Tähän olisi sisällyttävä ainakin toimenpiteitä, joilla rajoitetaan liikesalaisuuksia tai väitettyjä liikesalaisuuksia sisältävien asiakirjojen saantia tai sallitaan asiakirjojen editoitujen toisintojen tai kuulemisten selostusten käyttö sekä rajoitetaan kuulemisiin pääsyä sallimalla se ainoastaan rajalliselle joukolle. Päättyessään tällaisista toimenpiteistä kansallisten tuomioistuinten olisi otettava huomioon i) tarve varmistaa oikeus tehokkaiisiin oikeussuojakeinoihin ja

oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, ii) osapuolten ja tapauksen mukaan kolmansien osapuolten oikeutetut edut ja iii) jommallekummalle osapuolelle ja tapauksen mukaan kolmansille osapuolille mahdollisesti aiheutuva haitta, joka tällaisten toimenpiteiden myöntämisestä tai hylkäämisestä aiheutuu.

oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, ii) osapuolten ***oikeutetut edut, mukaan lukien vahingon määrä***, ja tapauksen mukaan kolmansien osapuolten oikeutetut edut; ja iii) jommallekummalle osapuolelle ja tapauksen mukaan kolmansille osapuolille mahdollisesti aiheutuva haitta, joka tällaisten toimenpiteiden myöntämisestä tai hylkäämisestä aiheutuu.

⁴⁸ ***Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/943, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liiketalousasiain) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja ilmaisemiselta (EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1).***

Tarkistus 35

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 33 kappale

Komission teksti

(33) On myös tarpeen keventää kantajan todistustaakkaa edellyttäen, että tietyt edellytykset täyttyvät. On myös tarpeen keventää kantajan todistustaakkaa edellyttäen, että tietyt edellytykset täyttyvät. Kumottavissa olevat oletamat ovat yleinen mekanismi kantajan todistamisongelmien helpottamiseksi ja mahdollistavat sen, että oikeus voi perustella viallisuuden tai syy-yhteyden toisella tosiseikalla, joka on näytetty toteen, ja säilyttää samalla vastaajan oikeudet. Jotta tietojen esittämistä koskevan velvollisuuden noudattaminen voidaan tehdä houkuttelevammaksi, kansallisten tuomioistuinten olisi pidettävä lähtökohtana sitä, että tuote on viallinen, jos vastaaja ei noudata tällaista velvoitetta.

Tarkistus

(33) On myös tarpeen keventää kantajan todistustaakkaa edellyttäen, että tietyt edellytykset täyttyvät. On myös tarpeen keventää kantajan todistustaakkaa edellyttäen, että tietyt edellytykset täyttyvät. Kumottavissa olevat oletamat ovat yleinen mekanismi kantajan todistamisongelmien helpottamiseksi ja mahdollistavat sen, että oikeus voi perustella viallisuuden tai syy-yhteyden toisella tosiseikalla, joka on näytetty toteen, ja säilyttää samalla vastaajan oikeudet. Jotta tietojen esittämistä koskevan velvollisuuden noudattaminen voidaan tehdä houkuttelevammaksi, kansallisten tuomioistuinten olisi pidettävä lähtökohtana sitä, että tuote on viallinen, jos vastaaja ei noudata tällaista velvoitetta.

Monet lakisääteiset ja pakolliset turvallisuusvaatimukset on hyväksytty kuluttajien ja kansalaisten suojelemiseksi vahingon riskiltä. Jotta voidaan vahvistaa tuoteturvallisuussäntöjen ja tuotevastuusäntöjen tiivistä yhteyttä, tällaisten vaatimusten noudattamatta jättämisen olisi johdettava olettamukseen viallisuudesta. Tähän sisältyvät tapaukset, joissa tuotetta ei ole varustettu laitteella, joka kirjaa tiedot tuotteen toiminnasta unionin tai kansallisessa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Saman pitäisi koskea ilmeisiä toimintahäiriöitä, esimerkiksi jos lasipullo räjähtää tavanomaisessa käytössä, koska on tarpeettoman työlästä vaatia kantajaa osoittamaan viallisuus, kun olosuhteet ovat sellaiset, että asia on kiistaton.

Tarkistus 36

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 34 kappale

Komission teksti

(34) Kansallisten tuomioistuinten olisi myös **oletettava**, että tuote on viallinen, että vahingon ja viallisuuden välillä on syy-yhteys tai että on kyse molemmista, jos asian teknisen tai tieteellisen monimutkaisuuden vuoksi olisi kohtuuttoman vaikeaa näyttää toteen tuotteen viallisuus, syy-yhteys tai molemmat, vaikka vastaaja olisi antanut tietoja. Tällaisissa tapauksissa todisteiden vaatiminen heikentäisi oikeutta vahingonkorvaukseen. Koska valmistajilla on asiantuntemusta ja enemmän tietoa kuin vahingonkärsijällä, **oletaman kumoamisen olisi oltava niiden vastuulla**. Kansallisten tuomioistuinten olisi määritettävä asian tekninen tai tieteellinen

Monet lakisääteiset ja pakolliset turvallisuusvaatimukset on hyväksytty kuluttajien ja kansalaisten suojelemiseksi vahingon riskiltä, **myös asetuksella (EU) 2023/988**. Jotta voidaan vahvistaa tuoteturvallisuussäntöjen ja tuotevastuusäntöjen tiivistä yhteyttä, tällaisten vaatimusten noudattamatta jättämisen olisi johdettava olettamukseen viallisuudesta. Tähän sisältyvät tapaukset, joissa tuotetta ei ole varustettu laitteella, joka kirjaa tiedot tuotteen toiminnasta unionin tai kansallisessa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Saman pitäisi koskea ilmeisiä toimintahäiriöitä, esimerkiksi jos lasipullo räjähtää tavanomaisessa käytössä, koska on tarpeettoman työlästä vaatia kantajaa osoittamaan viallisuus, kun olosuhteet ovat sellaiset, että asia on kiistaton.

Tarkistus

(34) Kansallisten tuomioistuinten olisi myös **kevennettävä taakkaa, joka aiheutuu sen todistamisesta**, että tuote on viallinen, että vahingon ja viallisuuden välillä on syy-yhteys tai että on kyse molemmista, jos asian teknisen tai tieteellisen monimutkaisuuden vuoksi olisi kohtuuttoman vaikeaa näyttää toteen tuotteen viallisuus, syy-yhteys tai molemmat, vaikka vastaaja olisi antanut tietoja **ja ottaen huomioon kaikki asiaan liittyvät merkitykselliset seikat**. Tällaisissa tapauksissa todisteiden vaatiminen heikentäisi oikeutta vahingonkorvaukseen. Koska valmistajilla on asiantuntemusta ja enemmän tietoa kuin vahingonkärsijällä, **kantajaa olisi vaadittava osoittamaan**

monimutkaisuus tapauskohtaisesti eri tekijöiden perusteella. Näihin tekijöihin olisi kuuluttava tuotteen monimutkaisuus (esimerkiksi innovatiivinen lääkinnällinen laite), käytetyn teknologian monimutkaisuus (esimerkiksi koneoppiminen), kantajan analysoitavana olevien tietojen ja datan monimutkaisuus ja syy-yhteyden monimutkaisuus (esimerkiksi lääkevalmisteen tai elintarvikkeen ja terveydentilan muuttumisen välinen yhteys tai yhteys, jonka osoittaminen edellyttäisi kantajan selittävän tekoälyjärjestelmän toimintaa). Kansallisten tuomioistuinten olisi arvioitava myös kohtuuttomat todisteluvaikeudet tapauskohtaisesti. Kantajan olisi perusteltava kohtuuttomat todisteluvaikeudet, mutta vaikeudesta ei vaadita todisteita. Esimerkiksi tekoälyjärjestelmää koskevassa korvausvaatimuksessa kantajaa ei pitäisi vaatia selittämään tekoälyjärjestelmän erityispiirteitä eikä sitä, miten nämä ominaisuudet vaikeuttavat syy-yhteyden vahvistamista, jotta tuomioistuin voi päättää, ovatko todisteluvaikeudet kohtuuttomat. Vastaajalla olisi oltava mahdollisuus kiistää todisteluvaikeuksien kohtuuttomuus.

olennaisten todisteiden perusteella, että on mahdollista, että tuote on myötävaikuttanut vahingon syntymiseen, ja jos kantajan vaikeudet liittyvät viallisuuden osoittamiseen, että on mahdollista, että tuote oli viallinen, tai jos kantajan vaikeudet liittyvät syy-yhteyden osoittamiseen, että sen viallisuus on mahdollisesti vahingon syy. Kansallisten tuomioistuinten olisi määritettävä asian tekninen tai tieteellinen monimutkaisuus tapauskohtaisesti eri tekijöiden perusteella. Näihin tekijöihin olisi kuuluttava *alan asiantuntijoiden perustellut neuvot*, tuotteen monimutkaisuus (esimerkiksi innovatiivinen lääkinnällinen laite), käytetyn teknologian monimutkaisuus (esimerkiksi koneoppiminen), kantajan analysoitavana olevien tietojen ja datan monimutkaisuus ja syy-yhteyden monimutkaisuus (esimerkiksi lääkevalmisteen tai elintarvikkeen ja terveydentilan muuttumisen välinen yhteys tai yhteys, jonka osoittaminen edellyttäisi kantajan selittävän tekoälyjärjestelmän toimintaa). Kansallisten tuomioistuinten olisi arvioitava myös kohtuuttomat todisteluvaikeudet tapauskohtaisesti. Kantajan olisi perusteltava kohtuuttomat todisteluvaikeudet, mutta vaikeudesta ei vaadita todisteita. Esimerkiksi tekoälyjärjestelmää koskevassa korvausvaatimuksessa kantajaa ei pitäisi vaatia selittämään tekoälyjärjestelmän erityispiirteitä eikä sitä, miten nämä ominaisuudet vaikeuttavat syy-yhteyden vahvistamista, jotta tuomioistuin voi päättää, ovatko todisteluvaikeudet kohtuuttomat. Vastaajalla olisi oltava mahdollisuus kiistää todisteluvaikeuksien kohtuuttomuus *esimerkiksi osoittamalla, että kantajalla on riittävästi näyttöä tuotteen viallisuuden tai sen viallisuuden ja vahingon välisen syy-yhteyden tai molempien todistamiseksi. Siinä tapauksessa ei pitäisi olettaa, että tuote on*

viallinen tai että sen viallisuuden ja vahingon välillä on syy-yhteys tai molempia.

Tarkistus 37

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 35 kappale

Komission teksti

(35) Jotta riski voidaan jatkossakin jakaa oikeudenmukaisesti ja välttää todistustaakan kääntäminen, kantajan olisi oletettaman hyödyntämiseksi kuitenkin voitava osoittaa riittävän relevantin näytön perusteella, että tuote oli todennäköisesti viallinen, jos kantajan vaikeudet liittyvät viallisuuden osoittamiseen, tai että vahingon todennäköinen syy oli tuotteen viallisuus, jos kantajan vaikeudet liittyvät syy-yhteyden osoittamiseen.

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 38

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 36 kappale

Komission teksti

(36) Jotta riski jakautuisi oikeudenmukaisesti, talouden toimijat olisi vapautettava vastuusta, jos ne voivat osoittaa, että on olemassa tiettyjä vastuusta vapauttavia seikkoja. Niiden ei pitäisi olla vastuussa, jos ne voivat osoittaa, että joku muu kuin kyseinen talouden toimija on päästänyt tuotteen poistumaan valmistusprosessista vastoin sen tahtoa tai että nimenomaan **pakottavien määräysten** noudattaminen oli syy tuotteen viallisuuteen.

Tarkistus

(36) Jotta riski jakautuisi oikeudenmukaisesti, talouden toimijat olisi vapautettava vastuusta, jos ne voivat osoittaa, että on olemassa tiettyjä vastuusta vapauttavia seikkoja. Niiden ei pitäisi olla vastuussa, jos ne voivat osoittaa, että joku muu kuin kyseinen talouden toimija on päästänyt tuotteen poistumaan valmistusprosessista vastoin sen tahtoa tai että nimenomaan **lakisääteisten vaatimusten** noudattaminen oli syy tuotteen viallisuuteen.

Tarkistus 39

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 36 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(36 a) Jotta ei estettäisi innovointia ohjelmistoalalla ja jotta otettaisiin huomioon haasteet, joita ohjelmistojen kehittäjät voivat kohdata tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen osalta, ohjelmistovalmistajat olisi vapautettava vastuusta, jos toinen talouden toimija on tämän direktiivin nojalla vastuussa kyseisen ohjelmiston aiheuttamista vahingoista ja kyseinen valmistaja oli kyseisen ohjelmiston markkinoille saattamisen ajankohtana mikroyritys tai pieni yritys eli yritys, joka yhdessä kaikkien suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevassa 3 artiklassa tarkoitettujen omistusyhteisyritysten ja sidosyritysten kanssa arvioituna kuuluu mainitun liitteen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin mikroyrityksiin tai pieniin yrityksiin.

Tarkistus 40

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 38 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(38) Talouden toimijoiden mahdollisuutta välttää vastuuta osoittamalla, että vika on syntynyt sen jälkeen, kun ne ovat saattaneet tuotteen markkinoille tai ottaneet sen käyttöön, olisi rajoitettava myös silloin, kun tuotteen viallisuus johtuu sellaisten **ohjelmistopäivitysten** tai -parannusten

(38) Talouden toimijoiden mahdollisuutta välttää vastuuta osoittamalla, että vika on syntynyt sen jälkeen, kun ne ovat saattaneet tuotteen markkinoille tai ottaneet sen käyttöön, olisi rajoitettava myös silloin, kun tuotteen viallisuus johtuu sellaisten **turvallisuuspäivitysten** tai -parannusten

puuttumisesta, jotka ovat tarpeen kyberturvallisuuden haavoittuvuuksien estämiseksi ja tuotteen turvallisuuden ylläpitämiseksi. Tällaiset haavoittuvuudet voivat vaikuttaa tuotteeseen siten, että siitä aiheutuu tässä direktiivissä tarkoitettua vahinkoa. Unionin lainsäädännössä, esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/745⁴⁹, valmistajat velvoitetaan vastaamaan tuotteiden turvallisuudesta niiden koko elinkaaren ajan, ja tämän velvoitteen täyttämiseksi valmistajien olisi oltava vastuussa myös vahingoista, joita aiheutuu, jos ne eivät toimita ohjelmistoihin turvallisuuspäivityksiä tai -parannuksia. Tällaista vastuuta ei pitäisi soveltaa, jos valmistaja ei voi vaikuttaa **ohjelmiston** toimittamiseen tai asentamiseen, esimerkiksi jos tuotteen omistaja ei asenna tuotteen turvallisuustason varmistamiseksi tai ylläpitämiseksi toimitettua päivitystä tai parannusta.

⁴⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/745, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, lääkinnällisistä laitteista, direktiivin 2001/83/EY, asetuksen (EY) N:o 178/2002 ja asetuksen (EY) N:o 1223/2009 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 90/385/ETY ja 93/42/ETY kumoamisesta (EUVL L 117, 5.5.2017, s. 1).

Tarkistus 41

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 39 kappale

puuttumisesta, jotka ovat tarpeen kyberturvallisuuden haavoittuvuuksien estämiseksi ja tuotteen turvallisuuden ylläpitämiseksi. Tällaiset haavoittuvuudet voivat vaikuttaa tuotteeseen siten, että siitä aiheutuu tässä direktiivissä tarkoitettua vahinkoa. Unionin lainsäädännössä, esimerkiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/745⁴⁹, valmistajat velvoitetaan vastaamaan tuotteiden turvallisuudesta niiden koko elinkaaren ajan, ja tämän velvoitteen täyttämiseksi valmistajien olisi oltava vastuussa myös vahingoista, joita aiheutuu, jos ne eivät toimita ohjelmistoihin turvallisuuspäivityksiä tai -parannuksia. Tällaista vastuuta ei pitäisi soveltaa, jos valmistaja ei voi vaikuttaa **päivitysten tai parannusten** toimittamiseen tai asentamiseen, esimerkiksi jos tuotteen omistaja ei asenna tuotteen turvallisuustason varmistamiseksi tai ylläpitämiseksi toimitettua päivitystä tai parannusta, **mikäli sitä voidaan kohtuudella odottaa omistajalta tämän teknisten valmiuksien ja kyseisen päivityksen tai parannuksen tekemiseksi vaadittavan tietämyksen kannalta.**

⁴⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/745, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2017, lääkinnällisistä laitteista, direktiivin 2001/83/EY, asetuksen (EY) N:o 178/2002 ja asetuksen (EY) N:o 1223/2009 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 90/385/ETY ja 93/42/ETY kumoamisesta (EUVL L 117, 5.5.2017, s. 1).

Komission teksti

(39) Jotta riskit jakautuisivat oikeudenmukaisesti, **valmistajat** olisi vapautettava vastuusta, jos ne osoittavat, että tieteellisen ja teknisen tietämyksen taso, joka on määritetty edistyneimmän käytettävissä olevan objektiivisen tiedon eikä kyseisen **valmistajan** tosiasiallisten tietämyksen perusteella, oli tuotteen niiden valvonnassa ollessa ollut sellainen, että vikaa ei olisi voitu havaita.

Tarkistus 42

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 40 kappale

Komission teksti

(40) Jos viallinen komponentti on integroitu tuotteeseen, josta aiheutuu vahinkoa, saattaa syntyä tilanteita, joissa kaksi tai useampi osapuoli on vastuussa samasta vahingosta. Tällöin vahingonkärsijän olisi voitava hakea korvausta sekä valmistajalta, joka on sisällyttänyt viallisen komponentin tuotteeseensa, että viallisen komponentin valmistajalta. Kuluttajansuojan varmistamiseksi kaikkien osapuolten olisi oltava tällaisissa tilanteissa yhteisvastuussa.

Tarkistus 43

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 41 kappale

Tarkistus

(39) Jotta riskit jakautuisivat oikeudenmukaisesti, **talouden toimijat** olisi vapautettava vastuusta, jos ne osoittavat, että tieteellisen ja teknisen tietämyksen **yleinen** taso, joka on määritetty edistyneimmän käytettävissä olevan objektiivisen tiedon eikä kyseisen **talouden toimijan** tosiasiallisten tietämyksen perusteella, oli tuotteen niiden valvonnassa ollessa ollut sellainen, että vikaa ei olisi voitu havaita.

Tarkistus

(40) Jos viallinen komponentti on integroitu tuotteeseen, josta aiheutuu vahinkoa, saattaa syntyä tilanteita, joissa kaksi tai useampi osapuoli on vastuussa samasta vahingosta. Tällöin vahingonkärsijän olisi voitava hakea korvausta sekä valmistajalta, joka on sisällyttänyt viallisen komponentin tuotteeseensa, että viallisen komponentin valmistajalta. Kuluttajansuojan varmistamiseksi kaikkien osapuolten olisi oltava tällaisissa tilanteissa yhteisvastuussa, **ja vahingonkärsijän olisi voitava saada korvausmekanismeista korvaus asiaankuuluvasta vahingosta.**

Komission teksti

(41) Saattaa syntyä tilanteita, joissa aiheutuneeseen vahinkoon vaikuttavat tuotteen viallisuuden lisäksi muiden henkilöiden kuin mahdollisesti vastuussa olevan talouden toimijan teot ja laiminlyönnit, esimerkiksi kolmas osapuoli saattaa käyttää hyväkseen tuotteen kyberturvallisuuden haavoittuvuutta. Jos tuote on viallinen esimerkiksi haavoittuvuuden vuoksi, koska se tekee tuotteesta vähemmän turvallisen kuin **kuluttajalla** on oikeus odottaa, kuluttajansuojan varmistamiseksi talouden toimijan vastuuta ei pitäisi vähentää tällaisten tekojen tai laiminlyöntien vuoksi. Talouden toimijan vastuuta olisi kuitenkin voitava vähentää tai vastuu olisi voitava poistaa, jos vahingonkärsijät ovat itse huolimattomuudellaan vaikuttaneet vahingon aiheutumiseen.

Tarkistus

(41) Saattaa syntyä tilanteita, joissa aiheutuneeseen vahinkoon vaikuttavat tuotteen viallisuuden lisäksi muiden henkilöiden kuin mahdollisesti vastuussa olevan talouden toimijan teot ja laiminlyönnit, esimerkiksi kolmas osapuoli saattaa käyttää hyväkseen tuotteen kyberturvallisuuden haavoittuvuutta. Jos tuote on viallinen esimerkiksi haavoittuvuuden vuoksi, koska se tekee tuotteesta vähemmän turvallisen kuin **keskivertohenkilöllä** on oikeus odottaa, kuluttajansuojan varmistamiseksi talouden toimijan vastuuta ei pitäisi vähentää, **sulkea pois tai poistaa** tällaisten **kolmannen osapuolen** tekojen tai laiminlyöntien vuoksi. Talouden toimijan vastuuta olisi kuitenkin voitava vähentää tai vastuu olisi voitava poistaa, jos vahingonkärsijät ovat itse huolimattomuudellaan vaikuttaneet vahingon aiheutumiseen, **muun muassa silloin, kun vahingonkärsijä ei asenna talouden toimijan tarjoamia päivityksiä tai parannuksia, jotka olisivat pienentäneet vahinkoa tai estäneet sen tapahtumisen.**

Tarkistus 44

**Ehdotus direktiiviksi
Johdanto-osan 43 kappale**

Komission teksti

(43) Koska tuotteet vanhenevat ajan mittaan ja turvallisuusvaatimukset tiukentuvat tieteen ja teknologian kehityksen myötä, ei olisi asianmukaista saattaa valmistajia vastuuseen tuotteidensa puutteellisesta turvallisuudesta rajoittamattomaksi ajaksi. Sen vuoksi

Tarkistus

(43) Koska tuotteet vanhenevat ajan mittaan ja turvallisuusvaatimukset tiukentuvat tieteen ja teknologian kehityksen myötä, ei olisi asianmukaista saattaa valmistajia vastuuseen tuotteidensa puutteellisesta turvallisuudesta rajoittamattomaksi ajaksi. Sen vuoksi

vastuulle olisi asetettava kohtuullinen määräaika, joka on kymmenen vuotta markkinoille saattamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta oikeuskäsittelyssä olevia vaatimuksia. Jotta mahdollisuutta korvaukseen ei kiellettäisi kohtuuttomasti, vanhentumisajan olisi oltava **15** vuotta tapauksissa, joissa henkilövahingon oireiden ilmeneminen on lääketieteellisen näytön mukaan hidasta.

vastuulle olisi asetettava kohtuullinen määräaika, joka on kymmenen vuotta markkinoille saattamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta oikeuskäsittelyssä olevia vaatimuksia. Jotta mahdollisuutta korvaukseen ei kiellettäisi kohtuuttomasti, vanhentumisajan olisi oltava **30** vuotta tapauksissa, joissa henkilövahingon oireiden ilmeneminen on lääketieteellisen näytön mukaan hidasta.

Tarkistus 45

Ehdotus direktiiviksi Johdanto-osan 45 kappale

Komission teksti

(45) Jotta helpotettaisiin tämän direktiivin yhdenmukaista tulkintaa kansallisissa tuomioistuimissa, jäsenvaltiot olisi velvoitettava julkaisemaan tuotevastuuta koskevat tuomioistuinten tuomiot.

Tarkistus

(45) Jotta helpotettaisiin tämän direktiivin yhdenmukaista tulkintaa kansallisissa tuomioistuimissa, jäsenvaltiot olisi velvoitettava julkaisemaan tuotevastuuta koskevat tuomioistuinten tuomiot.

Komission olisi lisäksi perustettava helposti ja julkisesti saatavilla oleva tietokanta kyseisistä tuomioista sekä Euroopan unionin tuomioistuimen tämän direktiivin nojalla käynnistetyissä menettelyissä antamista tuomioista ja pidettävä sitä yllä.

Tarkistus 46

Ehdotus direktiiviksi 1 artikla – otsikko

Komission teksti

Kohde

Tarkistus

Kohde **ja tavoite**

Tarkistus 47

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Tässä direktiivissä vahvistetaan yhteiset säännöt, jotka koskevat talouden toimijoiden vastuuta luonnollisille henkilöille viallisista tuotteista aiheutuneesta vahingosta.

Tarkistus

Tässä direktiivissä vahvistetaan yhteiset säännöt, jotka koskevat talouden toimijoiden vastuuta luonnollisille henkilöille viallisista tuotteista aiheutuneesta vahingosta, **ja sillä pyritään varmistamaan, että kyseisillä henkilöillä on oikeus korvaukseen.**

Tarkistus 48

Ehdotus direktiiviksi
1 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Tämän direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa varmistaen samalla kuluttajansuojan korkea taso ja poistaa jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien väliset erot, jotka koskevat talouden toimijoiden vastuuta viallisten tuotteiden aiheuttamista vahingoista luonnollisille henkilöille.

Tarkistus 49

Ehdotus direktiiviksi
2 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Tätä direktiiviä ei sovelleta vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin, paitsi jos tällaisia ohjelmistoja tarjotaan maksua tai henkilötietoja vastaan, kun kyseessä ovat muut tiedot kuin yksinomaan ohjelmiston turvallisuuden, yhteensopivuuden tai yhteentoimivuuden parantamiseen käytettävät tiedot.

Tarkistus 50

Ehdotus direktiiviksi 2 artikla – 3 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) kansallisiin sääntöihin, jotka koskevat takautumisoikeutta kahden tai useamman sellaisen talouden toimijan välillä, jotka ovat yhteisvastuussa 11 artiklan mukaisesti, tai tapauksia, joissa vahinko johtuu sekä viallisesta tuotteesta että 12 artiklassa tarkoitettusta kolmannen osapuolen teosta tai laiminlyönnistä;

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 51

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 kohta – 1 alakohta

Komission teksti

1) 'tuotteella' kaikkia irtaimia esineitä, myös jos ne on integroitu muihin irtaimiin esineisiin tai kiinteään omaisuuteen. 'Tuotteeksi' katsotaan myös sähkö, digitaaliset valmistustiedostot ja ohjelmistot;

Tarkistus

1) 'tuotteella' kaikkia irtaimia esineitä, myös jos ne on integroitu ***tai liitetty*** muihin irtaimiin esineisiin tai kiinteään omaisuuteen. 'Tuotteeksi' katsotaan myös sähkö, digitaaliset valmistustiedostot, ***raaka-aineet*** ja ohjelmistot;

Tarkistus 52

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

2) 'digitaalisilla valmistustiedostolla' irtaimen esineen digitaalista versiota tai digitaalista mallia;

Tarkistus

2) 'digitaalisilla valmistustiedostolla' irtaimen esineen digitaalista versiota tai digitaalista mallia, ***joka sisältää aineellisen tuotteen valmistamiseen tarvittavat toiminnalliset tiedot ja jonka avulla***

voidaan valvoa automaattisesti koneita tai työkaluja;

Tarkistus 53

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 kohta – 3 alakohta

Komission teksti

3) 'komponentilla' mitä tahansa aineellista tai aineetonta tuotetta tai tuotteeseen liittyvää palvelua, jonka tuotteen valmistaja integroi tai liittää tuotteeseen tai joka integroidaan tai liitetään tuotteeseen valmistajan valvonnassa;

Tarkistus

3) 'komponentilla' mitä tahansa aineellista tai aineetonta tuotetta, **myös sulautettuja ohjelmistoja, raaka-aineita** tai tuotteeseen liittyvää palvelua, jonka tuotteen valmistaja **tai kolmas osapuoli** integroi tai liittää **toiseen** tuotteeseen tai joka integroidaan tai liitetään tuotteeseen valmistajan valvonnassa;

Tarkistus 54

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 kohta – 5 alakohta

Komission teksti

5) 'valmistajan valvonnalla' sitä, että tuotteen valmistaja **valtuuttaa** kolmannen osapuolen a) integroimaan, liittämään tai toimittamaan komponentin, mukaan lukien ohjelmistopäivitykset tai -parannukset, tai b) muuttamaan tuotetta;

Tarkistus

5) 'valmistajan valvonnalla' sitä, että tuotteen valmistaja **suorittaa tai kolmannen osapuolen toimien osalta selväsanaisesti valtuuttaa** a) integroimaan, liittämään tai toimittamaan komponentin, mukaan lukien **tietyt** ohjelmistopäivitykset tai -parannukset, tai b) muuttamaan tuotetta **olennaiset muutokset mukaan lukien, tai antaa tähän suostumuksensa;**

Tarkistus 55

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 kohta – 6 alakohta

Komission teksti

Tarkistus

6) 'vahingolla' aineellisia menetyksiä, jotka johtuvat

Poistetaan.

a) kuolemasta tai henkilövahingosta, mukaan lukien lääketieteellisesti todettu psyykkisen terveyden vahingoittuminen;

b) minkä tahansa omaisuuden vahingoittumisesta tai tuhoutumisesta, paitsi jos kyseessä on

i) asianomainen viallinen tuote;

ii) tuote, jolle aiheutuu vahinkoa tuotteen omasta viallisesta komponentista;

iii) omaisuus, jota käytetään yksinomaan ammatillisiin tarkoituksiin;

c) sellaisten tietojen häviämisestä tai korruptoitumisesta, joita ei käytetä yksinomaan ammatillisiin tarkoituksiin;

Tarkistus 56

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – 7 a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

7 a) 'asettamisella saataville markkinoilla' tuotteen toimittamista liiketoiminnan yhteydessä unionin markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;

Tarkistus 57

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – 9 alakohta

Komission teksti

Tarkistus

9) 'asettamisella saataville markkinoilla' tuotteen toimittamista liiketoiminnan yhteydessä unionin markkinoille jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;

Poistetaan.

Tarkistus 58

Ehdotus direktiiviksi
4 artikla – 1 kohta – 10 alakohta

Komission teksti

Tarkistus

10) 'käyttöönnotolla' tuotteen ensimmäistä käyttöä unionissa liiketoiminnan yhteydessä joko maksua vastaan tai maksutta olosuhteissa, joissa tuotetta ei ole saatettu markkinoille ennen sen ensimmäistä käyttöä;

10) 'käyttöönnotolla' **loppukäyttäjän suorittamaa** tuotteen ensimmäistä käyttöä unionissa liiketoiminnan yhteydessä joko maksua vastaan tai maksutta olosuhteissa, joissa tuotetta ei ole saatettu markkinoille ennen sen ensimmäistä käyttöä;

Tarkistus 59

Ehdotus direktiiviksi
4 artikla – 1 kohta – 11 alakohta – johdantokappale

Komission teksti

Tarkistus

11) 'valmistajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka **kehittää, valmistaa tai tuottaa taikka suunnitteluttaa tai valmistuttaa tuotetta ja pitää sitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillä tai joka kehittää, valmistaa tai tuottaa tuotetta omaan käyttöönsä;**

11) 'valmistajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka

Tarkistus 60

Ehdotus direktiiviksi
4 artikla – 1 kohta – 11 alakohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a) kehittää, valmistaa tai tuottaa tuotetta taikka

Tarkistus 61

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – 11 alakohta – b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

b) suunnitteluttaa tai valmistuttaa tuotetta ja pitää sitä kaupan omalla nimellään tai tavaramerkillä esiintyen siten itse valmistajana, tai

Tarkistus 62

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – 11 alakohta – c alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

c) joka kehittää, valmistaa tai tuottaa tuotetta omaan käyttöönsä;

Tarkistus 63

Ehdotus direktiiviksi

4 artikla – 1 kohta – 12 alakohta

Komission teksti

Tarkistus

12) 'valtuutetulla edustajalla' unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen valtuutus suorittaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät;

12) 'valtuutetulla edustajalla' unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on valmistajan antama kirjallinen valtuutus suorittaa valmistajan puolesta tietyt tehtävät **tämän direktiivin soveltamiseksi;**

Tarkistus 64

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 kohta – 17 alakohta

Komission teksti

17) 'verkkoalustalla' verkkoalustaa sellaisena kuin se on määriteltyinä **digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston** asetuksen (EU) .../...
+(digipalvelusäädös) 2 artiklan h alakohdassa.

Tarkistus

17) 'verkkoalustalla' verkkoalustaa sellaisena kuin se on määriteltyinä asetuksen (EU) **2022/2065 3 artiklan i** alakohdassa;

+Julkaisutoimisto: lisää tekstiin asiakirjassa PE-CONS 30/22 (2020/0361(COD)) olevan direktiivin numeron ja alaviitteeseen direktiivin numeron, päivämäärän, nimen ja julkaisuvuitten.

Tarkistus 65

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 kohta – 17 a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

17 a) 'liikesalaisuudella' direktiivin (EU) 2016/943 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä liikesalaisuutta;

Tarkistus 66

Ehdotus direktiiviksi 4 artikla – 1 kohta – 17 b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

17 b) 'olennaisella muutoksella' tuotteeseen sen markkinoille saattamisen tai käyttöönoton jälkeen tehtyä muutosta,

- a) *joka katsotaan olennaiseksi tuoteturvallisuutta koskevien asiaankuuluvien unionin tai kansallisten sääntöjen mukaisesti; tai*
- b) *jos asiaankuuluvissa unionin tai kansallisissa säännöissä ei anneta kynnysarvoa sille, mikä olisi katsottava olennaiseksi muutokseksi, joka*
- i) *muuttaa tuotteen alkuperäistä suorituskkyä, tarkoitusta tai tyyppiä ilman, että tämä muutos ennakoidaan valmistajan alustavassa tuotteen riskinarvioinnissa; sekä*
- ii) *muuttaa vaaran luonnetta, saa aikaan uuden vaaran tai nostaa riskitasoa.*

Tarkistus 67

Ehdotus direktiiviksi 5 artikla – 2 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) henkilö, joka toimii yhden tai useamman vahingonkärsijän puolesta unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Tarkistus

(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.)

Tarkistus 68

Ehdotus direktiiviksi 5 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

5 a artikla

Vahingot

1. Tässä direktiivissä 'vahingolla' tarkoitetaan aineellisia menetyksiä, jotka johtuvat

- a) *kuolemasta tai henkilövahingosta, mukaan lukien lääketieteellisesti todettu psyykkisen terveyden vahingoittuminen;*
- b) *minkä tahansa omaisuuden vahingoittumisesta tai tuhoutumisesta, paitsi jos kyseessä on*
- i) *asianomainen viallinen tuote;*
- ii) *tuote, joka on vahingoittunut johtuen tuotteen viallisesta komponentista, jonka kyseisen tuotteen valmistaja on integroinut tuotteeseen tai tuotteeseen, johon valmistaja on voinut vaikuttaa tai joka on kytkeytynyt tällaiseen tuotteeseen;*
- iii) *omaisuus, jota käytetään yksinomaan ammatillisiin tarkoituksiin;*
- c) *sellaisten tietojen tuhoutuminen tai peruuttamaton korruptoituminen, joita ei käytetä ammatillisiin tarkoituksiin, edellyttäen että aineellisten menetysten arvo on yli 1 000 euroa.*
2. *Tämä artikla ei vaikuta sellaisten kansallisten sääntöjen soveltamiseen, jotka koskevat aineetonta vahinkoa tai muiden vastuujärjestelmien piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamista.*

Tarkistus 69

Ehdotus direktiiviksi 5 b artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

5 b artikla

Ohjeet

1. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset kansalliset kuluttajansuojaviranomaiset antavat kuluttajille tietoja ja räätälöityjä ohjeita, jotta he voivat tosiasiallisesti käyttää*

oikeuttaan korvaukseen 5 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että markkinavalvontaviranomaiset vaihtavat säännöllisesti asiaankuuluvia tietoja kansallisten kuluttajansuojavirastojen ja -elinten kanssa korkeatasoisen kuluttajansuojan varmistamiseksi ja että kansalliset kuluttajansuojavirastot ja -elimet vaihtavat säännöllisesti käytettävissään olevia asiaankuuluvia tietoja.

Tarkistus 70

**Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – -1 kohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

-1. Tuote katsotaan vialliseksi, jos se ei ole niin turvallinen kuin keskivertohenkilöllä on oikeus odottaa ja sen turvallisuus ei vastaa unionin tai kansallisessa lainsäädännössä edellytettyä tasoa.

Tarkistus 71

**Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta – johdantokappale**

Komission teksti

Tarkistus

1. Tuote katsotaan vialliseksi, jos se ei ole niin turvallinen kuin kuluttajalla on oikeus odottaa ottaen huomioon kaikki seikat, kuten:

1. Tuotteen viallisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kaikki olosuhteet, mukaan lukien seuraavat:

Tarkistus 72

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

a) **tuotteesta annetut tiedot**, mukaan lukien asennusta, käyttöä ja huoltoa koskevat ohjeet;

Tarkistus

a) **tuotteen ominaisuudet**, mukaan lukien **sen merkinnät, suunnittelu, tekniset ominaisuudet, koostumus, pakkaus, mahdolliset muut tuotetta koskevat tiedot sekä kokoamista, asennusta, käyttöä ja huoltoa koskevat ohjeet**;

Tarkistus 73

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) tuotteen kohtuudella ennakoitavissa oleva käyttö **ja väärinkäyttö**;

Tarkistus

b) tuotteen kohtuudella ennakoitavissa oleva käyttö **tuotteen odotettavissa oleva elinkaari huomioon ottaen**;

Tarkistus 74

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti

c) tuotteen mahdollinen kyky **oppia** käyttöönoton jälkeen ja sen vaikutukset tuotteeseen;

Tarkistus

c) tuotteen mahdollinen kyky **hankkia uusia ominaisuuksia tai uutta tietoa sen markkinoille saattamisen tai** käyttöönoton jälkeen ja sen vaikutukset tuotteeseen;

Tarkistus 75

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta – d alakohta

Komission teksti

d) *muiden sellaisten tuotteiden vaikutus kyseessä olevaan* tuotteeseen, *joita* voidaan kohtuudella olettaa *käytettävän* yhdessä *tuotteen* kanssa;

Tarkistus

d) *vaikutus, joka muilla tuotteilla voi olla arvioitavaan* tuotteeseen, *jos markkinoille saattamisen tai käyttöönoton ajankohtana* voidaan kohtuudella olettaa, *että tuotetta käytetään* yhdessä *muiden tuotteiden* kanssa, *mukaan lukien näiden tuotteiden yhteenliittäminen*;

Tarkistus 76

**Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta – f alakohta**

Komission teksti

f) tuoteturvallisuusvaatimukset, mukaan lukien turvallisuuden kannalta merkitykselliset kyberturvallisuusvaatimukset;

Tarkistus

f) *asiaa koskevat* tuoteturvallisuusvaatimukset, mukaan lukien turvallisuuden kannalta merkitykselliset *unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä säädetyt* kyberturvallisuusvaatimukset, *joiden tarkoituksena on suojata aiheutuneen vahingon riskiltä*;

Tarkistus 77

**Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta – g alakohta**

Komission teksti

g) sääntelyviranomaisen tai 7 artiklassa tarkoitetun talouden toimijan mahdollisesti *toteuttamat* tuoteturvallisuuteen liittyvät toimenpiteet;

Tarkistus

g) sääntelyviranomaisen tai 7 artiklassa tarkoitetun talouden toimijan mahdollisesti *päättämät palautusmenettelyt tai muut asiaankuuluvat* toimenpiteet.

Tarkistus 78

Ehdotus direktiiviksi
6 artikla – 1 kohta – h alakohta

Komission teksti

h) niiden loppukäyttäjien erityiset odotukset, joille tuote on tarkoitettu.

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 79

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos viallinen komponentti on tehnyt tuotteesta viallisen, myös viallisen komponentin valmistaja voidaan saattaa vastuuseen samasta vahingosta.

Tarkistus

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos viallinen komponentti on tehnyt tuotteesta viallisen, myös viallisen komponentin valmistaja voidaan saattaa vastuuseen samasta vahingosta, ***paitsi jos vika johtuu sen tuotteen suunnittelusta, johon komponentti on integroitu, tai tuotteen valmistajan komponentin valmistajalle antamista ohjeista.***

Tarkistus 80

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos viallisen tuotteen valmistaja on sijoittautunut unionin ulkopuolelle, viallisen tuotteen maahantuoja ja valmistajan valtuutettu edustaja voidaan saattaa vastuuseen viallisesta tuotteesta aiheutuneesta vahingosta.

Tarkistus

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos viallisen tuotteen ***tai komponentin*** valmistaja on sijoittautunut unionin ulkopuolelle, viallisen tuotteen ***tai komponentin*** maahantuoja ja ***tarvittaessa*** valmistajan valtuutettu edustaja voidaan saattaa vastuuseen viallisesta tuotteesta aiheutuneesta vahingosta.

Tarkistus 81

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos viallisen tuotteen valmistaja on sijoittautunut unionin ulkopuolelle eikä kumpikaan 2 kohdassa mainituista talouden toimijoista ole sijoittautunut unioniin, jakelupalvelujen tarjoaja voidaan saattaa vastuuseen viallisesta tuotteesta aiheutuneesta vahingosta.

Tarkistus

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos viallisen tuotteen valmistaja on sijoittautunut unionin ulkopuolelle eikä kumpikaan 2 kohdassa mainituista talouden toimijoista ole sijoittautunut unioniin, jakelupalvelujen tarjoaja voidaan saattaa vastuuseen viallisesta tuotteesta ***tai tapauksen mukaan komponentista*** aiheutuneesta vahingosta.

Tarkistus 82

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Ketä tahansa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka muuttaa ***jo markkinoille saatettua tai markkinoilla käyttöön otettua tuotetta, on pidettävä tuotteen valmistajana 1 kohtaa sovellettaessa, jos muutosta pidetään olennaisena asiaankuuluvien unionin tai kansallisten tuoteturvallisuuksia koskevien sääntöjen nojalla ja muutos tehdään alkuperäisen valmistajan voimatta vaikuttaa siihen.***

Tarkistus

4. Ketä tahansa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka muuttaa ***tuotetta olennaisesti, kun se ei ole valmistajan valvonnassa, ja sen jälkeen saattaa se markkinoille tai ottaa sen käyttöön markkinoilla, on pidettävä tuotteen valmistajana 1 kohtaa sovellettaessa.***

Tarkistus 83

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 6 kohta

Komission teksti

6. Edellä olevaa 5 kohtaa sovelletaan myös sellaisen verkkoalustan tarjoajiin, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden

Tarkistus

6. Edellä olevaa 5 kohtaa sovelletaan myös sellaisen verkkoalustan tarjoajiin, joka antaa kuluttajille mahdollisuuden

tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa mutta ei ole valmistaja, maahantuoja tai jakelija edellyttäen, että digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../...
⁺(*digipalvelusäädös*) 6 artiklan 3 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

tehdä etäsopimuksia elinkeinonharjoittajien kanssa mutta ei ole valmistaja, maahantuoja tai jakelija edellyttäen, että digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) **2022/2065** 6 artiklan 3 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

⁺ *Julkaisutoimisto lisää tekstiin asiakirjassa PE-CONS 30/22 (2020/0361(COD)) olevan direktiivin numeron ja alaviitteeseen direktiivin numeron, päivämäärän, nimen ja julkaisuviitteen.*

Tarkistus 84

Ehdotus direktiiviksi
7 artikla – 6 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

6 a. *Jos uhrit eivät saa korvausta, koska mitään 1–6 kohdassa tarkoitetuista talouden toimijoista ei voida saattaa vastuuseen tämän direktiivin nojalla tai koska vastuussa olevat talouden toimijat ovat maksukyvyttömiä tai lopettaneet toimintansa, jäsenvaltiot voivat käyttää olemassa olevia kansallisia alakohtaisia korvausjärjestelmiä tai perustaa kansallisen lainsäädännön mukaisia uusia alakohtaisia korvausjärjestelmiä, joita ei saa rahoittaa julkisilla varoilla, maksaakseen asianmukaisesti korvauksia vahingonkärsijöille, joille on aiheutunut vahinkoa viallisten tuotteiden vuoksi.*

Tarkistus 85

Ehdotus direktiiviksi
8 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **kansallisilla tuomioistuimilla on valtuudet määrätä vastaaja esittämään käytettävissään olevat olennaiset todisteet, jos viallisesta tuotteesta aiheutuneesta vahingosta korvausta hakeva vahingonkärsijä, jäljempänä 'kantaja', joka on esittänyt riittävät tosiseikat ja todisteet korvausvaatimuksen uskottavuuden tueksi, pyytää tällaisten todisteiden esittämistä.**

Tarkistus 86

**Ehdotus direktiiviksi
8 artikla – 1 a kohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus 87

**Ehdotus direktiiviksi
8 artikla – 3 kohta**

Komission teksti

3. Määrittäessään, onko todisteiden esittäminen oikeasuhteista, kansallisten tuomioistuinten on otettava huomioon kaikkien osapuolten, myös asianomaisten kolmansien osapuolten, oikeutetut edut

Tarkistus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että **viallisesta tuotteesta aiheutuneen vahingon korvaamista koskevissa oikeusmenettelyissä kansalliset tuomioistuimet voivat sellaisen kantajan pyynnöstä, joka on esittänyt korvausvaatimuksen uskottavuuden tueksi riittävät tosiseikat ja todisteet, määrätä vastaajan esittämään käytettävissään olevat merkitykselliset todisteet tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.**

Tarkistus

1 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansalliset tuomioistuimet voivat vastaajan pyynnöstä määrätä kantajan esittämään käytettävissään olevat olennaiset todisteet samoin edellytyksin, joita sovelletaan tässä artiklassa säädettyyn vastaajan todisteiden esittämiseen.

Tarkistus

3. Määrittäessään, onko **jonkin osapuolen pyytämä** todisteiden esittäminen **tarpeellista ja** oikeasuhteista, kansallisten tuomioistuinten on otettava huomioon kaikkien osapuolten, myös asianomaisten

erityisesti direktiivin (EU) 2016/943 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen liikesalaisuuksien *ja luottamuksellisten tietojen suojan osalta*.

kolmansien osapuolten, oikeutetut edut erityisesti direktiivin (EU) 2016/943 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen liikesalaisuuksien *suojan osalta sekä tarve estää sellaisten tietojen, joilla todennäköisesti ei ole merkitystä oikeudenkäynnin osapuolille, erittelemättömän haku*.

Tarkistus 88

Ehdotus direktiiviksi 8 artikla – 4 kohta

Komission teksti

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos vastaaja määrätään esittämään tietoja, jotka ovat liikesalaisuuksia tai väitettyjä liikesalaisuuksia, *kansallisilla tuomioistuimilla on osapuolen asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan valtuudet toteuttaa tarvittavia erityistoimenpiteitä* tällaisten tietojen luottamuksellisuuden säilyttämiseksi, jos niitä käytetään tai niihin viitataan oikeudenkäynnin aikana.

Tarkistus

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos vastaaja määrätään esittämään tietoja, jotka ovat liikesalaisuuksia tai väitettyjä liikesalaisuuksia, *kansalliset tuomioistuimet toteuttavat tarvittavat erityistoimenpiteet* tällaisten tietojen luottamuksellisuuden säilyttämiseksi, jos niitä käytetään tai niihin viitataan oikeudenkäynnin aikana *ja sen jälkeen*.

Tarkistus 89

Ehdotus direktiiviksi 8 artikla – 4 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

4 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos osapuoli määrätään esittämään tietoja, tiedot esitetään viipymättä toiselle osapuolelle helposti saatavilla olevalla ja ymmärrettävällä tavalla.

Tarkistus 90

Ehdotus direktiiviksi
8 artikla – 4 b kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

4 b. Tämä artikla ei vaikuta kansalliseen lainsäädäntöön, joka koskee todisteiden esittämistä ennen oikeudenkäyntiä.

Tarkistus 91

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 2 kohta – b alakohta

Komission teksti

Tarkistus

b) kantaja voi näyttää toteen, että tuote ei täytä unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä pakollisia **turvallisuusvaatimuksia**, joiden tarkoituksena on suojata aiheutuneen vahingon riskiltä; tai

b) kantaja voi näyttää toteen, että tuote ei täytä unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä pakollisia **tuoteturvallisuusvaatimuksia**, joiden tarkoituksena on suojata **vahingonkärsijälle** aiheutuneen vahingon **ilmenemisen** riskiltä **tai vähentää tällaista riskiä**; tai

Tarkistus 92

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 2 kohta – c alakohta

Komission teksti

Tarkistus

c) kantaja voi näyttää toteen, että vahinko on aiheutunut tuotteen ilmeisestä toimintahäiriöstä tavanomaisessa käytössä tai tavanomaisissa olosuhteissa.

c) kantaja voi näyttää toteen, että vahinko on aiheutunut tuotteen ilmeisestä toimintahäiriöstä **valmistajan tarkoittamassa** tavanomaisessa käytössä tai tavanomaisissa olosuhteissa.

Tarkistus 93

Ehdotus direktiiviksi
9 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Tuotteen viallisuuden ja vahingon välillä oletetaan olevan syy-yhteys, jos on näytetty toteen, että tuote oli viallinen ja vahinko on johdonmukainen kyseisestä viasta tyypillisesti aiheutuvan vahingon kanssa.

Tarkistus

3. Tuotteen viallisuuden ja vahingon välillä oletetaan olevan syy-yhteys, jos on näytetty toteen, että tuote oli viallinen ja vahinko on johdonmukainen kyseisestä viasta tyypillisesti aiheutuvan vahingon kanssa, ***tai jos tuote kuuluu samaan tuotantosarjaan kuin tuote, joka on jo todettu vialliseksi.***

Tarkistus 94

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 kohta – 1 alakohta – johdantokappale

Komission teksti

Jos kansallinen tuomioistuimien katsoo, että teknisen tai tieteellisen monimutkaisuuden vuoksi kantajan on kohtuuttoman vaikea osoittaa tuotteen viallisuus tai syy-yhteys tai molemmat, on oletettava, että tuote on viallinen, että vian ja vahingon välillä on syy-yhteys tai että kyseessä ovat molemmat, jos kantaja on osoittanut riittävän merkityksellisten todisteiden perusteella, että

Tarkistus

Kansallisen tuomioistuimen on oletettava, että tuote on viallinen, että vian ja vahingon välillä on syy-yhteys tai että kyseessä ovat molemmat, jos 8 artiklan mukaisesta todisteiden esittämisestä huolimatta ja ottaen huomioon kaikki asiaan liittyvät merkitykselliset seikat:

Tarkistus 95

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 kohta – 1 alakohta – a alakohta

Komission teksti

a) ***tuote on vaikuttanut vahingon syntymiseen; ja***

Tarkistus

a) ***kansallinen tuomioistuimien katsoo, että vastaajan on asian teknisen tai tieteellisen monimutkaisuuden vuoksi kohtuuttoman vaikeaa näyttää toteen tuotteen viallisuutta, sen viallisuuden ja vahingon välistä syy-yhteyttä tai molempia, ja***

Tarkistus 96

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 kohta – 1 alakohta – b alakohta

Komission teksti

b) on **todennäköistä**, että tuote **oli viallinen** ja sen viallisuus on **todennäköinen** syy vahingon aiheutumiseen.

Tarkistus

b) **kantaja osoittaa olennaisten todisteiden perusteella, että on mahdollista**, että tuote **on myötävaikuttanut vahinkoon**, ja **että on mahdollista, että tuote on viallinen tai että** sen viallisuus on **mahdollinen** syy vahingon aiheutumiseen, **tai molemmat**.

Tarkistus 97

Ehdotus direktiiviksi

9 artikla – 4 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

Vastaajalla on oikeus kiistää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut kohtuuttomat vaikeudet ja **todennäköisyys**.

Tarkistus

Vastaajalla on oikeus kiistää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut kohtuuttomat vaikeudet ja **mahdollisuus**.

Tarkistus 98

Ehdotus direktiiviksi

10 artikla – 1 kohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a a) kun on kyse ohjelmiston valmistajasta, joka kyseisen ohjelmiston markkinoille saattamisen ajankohtana oli mikroyritys tai pieni yritys, jolla tarkoitetaan yritystä, joka kaikkien mahdollisten omistusyhteisyriytensä ja suosituksen 2003/361/EY liitteessä olevassa 3 artiklassa tarkoitettujen sidosyriytensä kanssa arvioituna on

kyseisen liitteen 2 artiklan 3 kohdassa määritelty mikroyritys tai mainitun liitteen 2 artiklan 2 kohdassa määritelty pieni yritys, edellyttäen, että toinen talouden toimija on tämän direktiivin mukaisesti vastuussa kyseisen ohjelmiston aiheuttamista vahingoista;

Tarkistus 99

Ehdotus direktiiviksi 10 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) kun on kyse jakelijasta, talouden toimija ei asettanut tuotetta saataville markkinoilla;

Tarkistus

b) kun on kyse jakelijasta ***tai jakelijana toimivasta verkkoalustasta***, talouden toimija ei asettanut tuotetta saataville markkinoilla;

Tarkistus 100

Ehdotus direktiiviksi 10 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti

c) on mahdollista, että vahingon aiheuttanut vika ei ollut olemassa, kun tuote saatettiin markkinoille tai otettiin käyttöön tai jakelijan osalta asetettiin saataville markkinoilla tai että vika syntyi kyseisen ajankohdan jälkeen;

Tarkistus

c) ***olosuhteet huomioon ottaen*** on mahdollista, että vahingon aiheuttanut vika ei ollut olemassa, kun tuote saatettiin markkinoille tai otettiin käyttöön tai jakelijan osalta asetettiin saataville markkinoilla tai että vika syntyi kyseisen ajankohdan jälkeen, ***edellyttäen, että vika ei johdu kyseisen talouden toimijan valvonnassa olevasta päivityksestä tai toimituksesta eikä se johdu siitä, että kyseinen talouden toimija ei toimittanut unionin tai kansallisessa lainsäädännössä edellytettyä päivitystä;***

Tarkistus 101

Ehdotus direktiiviksi
10 artikla – 1 kohta – d alakohta

Komission teksti

d) tuotteen viallisuus on seurausta siitä, että tuotteen on oltava **viranomaisten antamien pakottavien määräysten mukainen**;

Tarkistus

d) tuotteen viallisuus on seurausta siitä, että tuotteen on oltava **lakisääteisten vaatimusten mukainen ja että talouden toimija on noudattanut olosuhteiden edellyttämää kohtuullista huolellisuutta**;

Tarkistus 102

Ehdotus direktiiviksi
10 artikla – 1 kohta – e alakohta

Komission teksti

e) **kun on kyse valmistajasta**, tieteellisen ja teknisen tietämyksen objektiivinen taso sillä hetkellä, kun tuote saatettiin markkinoille tai otettiin käyttöön tai sinä aikana, kun tuote oli valmistajan valvonnassa, ei ollut sellainen, että viallisuus olisi voitu havaita;

Tarkistus

e) tieteellisen ja teknisen tietämyksen objektiivinen taso sillä hetkellä, kun tuote saatettiin markkinoille tai otettiin käyttöön tai **kun viimeisin päivitys valmistajan valvonnassa toimitettiin** sinä aikana, kun tuote oli valmistajan valvonnassa, ei ollut sellainen, että viallisuus olisi voitu havaita;

Tarkistus 103

Ehdotus direktiiviksi
10 artikla – 2 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) ohjelmisto, mukaan lukien päivitykset ja parannukset; tai

Tarkistus

b) ohjelmisto, mukaan lukien päivitykset ja parannukset **tuotteen kohtuudella odotettavissa olevan linkaaren aikana**; tai

Tarkistus 104

Ehdotus direktiiviksi
10 artikla – 2 kohta – c alakohta

Komission teksti

c) turvallisuuden ylläpitämiseksi tarvittavien ohjelmistopäivitysten tai -parannusten puuttuminen.

Tarkistus

c) turvallisuuden ylläpitämiseksi **tuotteen kohtuudella odotettavissa olevan elinkaaren aikana** tarvittavien ohjelmistopäivitysten tai -parannusten puuttuminen.

Tarkistus 105

**Ehdotus direktiiviksi
11 artikla – 1 kohta**

Komission teksti

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos kaksi tai useampi talouden toimija on vastuussa samasta vahingosta tämän direktiivin nojalla, niiden voidaan katsoa olevan yhteisvastuussa.

Tarkistus

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos kaksi tai useampi talouden toimija on vastuussa samasta vahingosta tämän direktiivin nojalla, niiden voidaan katsoa olevan yhteisvastuussa, **sanotun kuitenkin rajoittamatta takautumisoikeutta koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamista.**

Tarkistus 106

**Ehdotus direktiiviksi
12 artikla – 1 kohta**

Komission teksti

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että talouden toimijan vastuuta ei vähennetä, jos vahinkoa aiheutuu sekä tuotteen viallisuudesta että kolmannen osapuolen teosta tai laiminlyönnistä.

Tarkistus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että talouden toimijan vastuuta ei vähennetä, **suljeta pois tai poisteta**, jos vahinkoa aiheutuu sekä tuotteen viallisuudesta että **talouden toimijasta riippumattomasta tapahtumasta, kuten sellaisesta, joka johtuu** kolmannen osapuolen teosta tai laiminlyönnistä, **sanotun kuitenkin rajoittamatta takautumisoikeutta koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamista.**

Tarkistus 107

Ehdotus direktiiviksi 12 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Talouden toimijan vastuuta voidaan vähentää tai se voidaan poistaa, jos vahinko aiheutuu sekä tuotteen viallisuudesta että vahingonkärsijän tai sellaisen henkilön virheestä, josta vahingonkärsijä on vastuussa.

Tarkistus

2. Talouden toimijan vastuuta voidaan vähentää tai se voidaan poistaa, jos vahinko aiheutuu sekä tuotteen viallisuudesta että vahingonkärsijän tai sellaisen henkilön virheestä, josta vahingonkärsijä on vastuussa, ***mukaan lukien tapaukset, joissa vahingonkärsijä ei ole asentanut talouden toimijan toimittamia päivityksiä tai parannuksia, jotka olisivat lieventäneet viallisuutta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä direktiivissä säädettyjen korvausmekanismien soveltamista.***

Tarkistus 108

Ehdotus direktiiviksi 12 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

12 a artikla

Takautumisoikeus

1. Jos samasta vahingosta on vastuussa useampi kuin yksi talouden toimija, jokaisella talouden toimijalla, joka on suorittanut vahingonkärsijälle korvausta tai joka on määrätty maksamaan korvaus täytäntöönpanokelpoisella tuomiolla, on oltava takautumisoikeus kaikkia muita yhteisvastuullisia talouden toimijoita vastaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä tällaisen takautumisoikeuden käyttöä koskevista edellytyksistä, jotka eivät saa olla hakijan kannalta epäedullisempia

kuin vastaavissa kansallisissa tapauksissa.

2. Kansalliset tuomioistuimet voivat tarvittaessa soveltaa 9 artiklan 2–5 kohtaa tapauksissa, joissa takautumisoikeutta käytetään.

Tarkistus 109

Ehdotus direktiiviksi 14 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vahingonkärsijälle tämän direktiivin nojalla annetut oikeudet lakkaavat kymmenen vuoden vanhentumisajan päätyttyä siitä päivästä, jona asianomainen vahingon aiheuttanut viallinen tuote saatettiin markkinoille, otettiin käyttöön tai sitä muutettiin olennaisesti 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla, ellei kantaja **on** tällä välin pannut kansallisessa tuomioistuimessa vireille oikeudenkäyntiä sellaista talouden toimijaa vastaan, jonka voidaan katsoa olevan vastuussa 7 artiklan mukaisesti.

Tarkistus

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vahingonkärsijälle tämän direktiivin nojalla annetut oikeudet lakkaavat kymmenen vuoden vanhentumisajan päätyttyä siitä päivästä, jona asianomainen vahingon aiheuttanut viallinen tuote ***tai viimeisin päivitys tai toimitus valmistajan valvonnassa*** saatettiin markkinoille, otettiin käyttöön tai sitä muutettiin olennaisesti 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla, ***tai päivityksen tai parannuksen tapauksessa se olisi pitänyt asettaa saataville markkinoilla sen saattamiseksi sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön tuoteturvallisuusvaatimusten mukaiseksi***, ellei kantaja ***ole*** tällä välin pannut kansallisessa tuomioistuimessa vireille oikeudenkäyntiä sellaista talouden toimijaa vastaan, jonka voidaan katsoa olevan vastuussa 7 artiklan mukaisesti. ***Ohjelmistopäivitys tai -parannus ja niihin liittyvät palvelut, jotka eivät ole 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti olennaisia muutoksia, eivät saa käynnistää vanhentumisaikaa tai aloittaa sitä uudelleen.***

Tarkistus 110

Ehdotus direktiiviksi 14 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, vahingonkäräjälle tämän direktiivin nojalla annetut oikeudet lakkaavat **15** vuoden vanhentumisajan päätyttyä, jos vahingonkäräjä ei ole pystynyt panemaan vireille oikeudenkäyntiä kymmenen vuoden kuluessa henkilövahingon viiveen vuoksi.

Tarkistus

3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, vahingonkäräjälle tämän direktiivin nojalla annetut oikeudet lakkaavat **30** vuoden vanhentumisajan päätyttyä, jos vahingonkäräjä ei **noudattamastaan asianmukaisesta huolellisuudesta huolimatta** ole pystynyt panemaan vireille oikeudenkäyntiä kymmenen vuoden kuluessa henkilövahingon viiveen vuoksi.

Tarkistus 111

Ehdotus direktiiviksi 15 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Komissio **voi** perustaa julkisesti saatavilla olevan tietokannan, joka sisältää 1 kohdassa tarkoitetut tuomiot, ja pitää sitä yllä.

Tarkistus

2. Komissio perustaa **helppokäyttöisen ja** julkisesti saatavilla olevan tietokannan, joka sisältää 1 kohdassa tarkoitetut tuomiot, ja pitää sitä yllä. **Tämän tietokannan on sisällettävä 1 kohdassa tarkoitettujen tuomioiden lisäksi tämän direktiivin nojalla aloitettuihin menettelyihin liittyvät Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot.**

Tarkistus 112

Ehdotus direktiiviksi 16 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Komissio tarkastelee tämän direktiivin soveltamista [julkaisutoimisto lisää]

Tarkistus

Komissio tarkastelee tämän direktiivin soveltamista [julkaisutoimisto lisää]

päivämäärän, joka on kuuden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] mennessä ja joka viides vuosi sen jälkeen ja toimittaa siitä **kertomuksen** Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle.

päivämäärän, joka on kuuden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] mennessä ja joka viides vuosi sen jälkeen ja toimittaa siitä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle **kertomuksen, joka sisältää tietoa seuraavista seikoista:**

Tarkistus 113

Ehdotus direktiiviksi 16 artikla – 1 kohta – a alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

a) tämän direktiivin kustannukset talouden toimijoille prosenttiosuutena toimintakustannuksista;

Tarkistus 114

Ehdotus direktiiviksi 16 artikla – 1 kohta – b alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

b) tämän direktiivin nettohyöty kuluttajien kannalta tai pätevä arvio siitä;

Tarkistus 115

Ehdotus direktiiviksi 16 artikla – 1 kohta – c alakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

c) tämän direktiivin tarjoaman suojan vertaaminen asianomaisissa Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön kuuluvissa kolmansissa maissa

*ja maailman johtavissa talouksissa
annettuun suojaan;*

Tarkistus 116

**Ehdotus direktiiviksi
16 artikla – 1 kohta – d alakohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

*d) sellaisten vakuutusten ja muiden
tuotteiden saatavuus, joilla katetaan
tähän direktiiviin liittyvät talouden
toimijoihin kohdistuvat riskit;*

Tarkistus 117

**Ehdotus direktiiviksi
16 artikla – 1 a kohta (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

*Komissio täsmentää selkeästi menetelmät,
joita käytetään 1 kohdassa tarkoitettuun
kertomukseen sisältyvän pätevän arvion
laskemisessa. Komissio kerää tietoja tätä
kertomusta varten lisäämättä talouden
toimijoiden raportointivelvoitteita,
käyttäen tietoja, jotka on saatu kaikista
asiaankuuluvista ja luotettavista lähteistä,
myös unionin toimielimiltä, elimiltä,
laitoksilta ja virastoilta, kansallisilta
toimivaltaisilta viranomaisilta ja
kansainvälisesti hyväksytyiltä elimiltä ja
organisaatioilta.*